

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ԳՈՐԻՍ
ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻ**

25/07/2018

ՈՐՈՇՈՒՄ N 59-Ա

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶԻ ԳՈՐԻՍ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՀՆԳԱՄՅԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Համաձայն «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով, հիմք ընդունելով համայնքի ղեկավարի առաջարկությունը, որոշման նախագծի քվեարկության արդյունքներով կողմ՝ 9, դեմ՝ 0, ձեռնպահ՝ 0

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՎԱԳԱՆԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄ Է՝

1. Հաստատել Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի Գորիս համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիրը՝ համաձայն հավելվածի:

Կողմ -9

Դեմ -0

Ձեռնպահ -0

ԱՂԱԲԵԿՅԱՆ ԱՐԱՐԱՏ

ԱՂԱԶԱՆՅԱՆ ԷՐԻԿ

ԱՐԶՈՒՄԱՆՅԱՆ ՄՀԵՐ

ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ԳԱՐԻԿ

ԼԱԶԱՐՅԱՆ ԿԱՐԵՆ

ՀԱԿՈԲՅԱՆ ԳՈՒՐԳԵՆ

ՂԵՎՈՆԴՅԱՆ ՄԱՍԻՍ

ՄԿՐՏՉՅԱՆ ԱՐՄԵՆ

ՕՐԴՅԱՆ ՆԱՐԵԿ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

ԱՌՈՒՇ ԱՌՈՒՇԱՆՅԱՆ

2018թ. հուլիսի « 27 »

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ

ԳՈՐԻՍ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2018-2022 թվականների

ՀՆԳԱՄՅԱ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Մշակվել է՝

Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Ա.Առուշանյանի կողմից

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 2018 թվականի հուլիսի 25-ի թիվ 59-Ա որոշմամբ

ԳՈՐԻՍ 2018

Բովանդակություն

1. Համայնքի ղեկավարի ղոջույնի խոսք	3
2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն	4
2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն	4
2.2. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը	5
2.3. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը	11
2.4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխատեսումները	16
2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և դժվարություններ	Error! Bookmark not defined.
2.6. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւժՀՍ) վերլուծություն	18
3. Նպատակների սահմանում և գործողությունների պլանավորում	19
3.1. Համայնքի զարգացման տեսլական	19
3.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ	25
4. ՀՀԶՄ ֆինանսավորում	Error! Bookmark not defined.
5. ՀՀԶՄ մոնիթորինգ	Error! Bookmark not defined.

1. Համայնքի ղեկավարի ողջույնի խոսք

Հարգելի հայրենակիցներ՝

«Սյունիքի մարզի Գորիս համայնքի 2018-2022թթ հնգամյա զարգացման ծրագրի նպատակն է սահմանել համայնքի զարգացման տեսլականը, նորարար մոտեցումներով և գաղափարներով ընդգծել դրանց հասնելու հստակ մեթոդներն ու ճանապարհները: Համայնքի զարգացման տեսլականի հիմքում բնակչի կյանքի որակի բարելավումն է, անհրաժեշտ պայմանների ստեղծումն ու ապահովումը: Համայնքային խնդիրներին պետք է տրվեն իրատեսական լուծումներ՝ յուրաքանչյուրի համար ստեղծելով հավասար պայմաններ և հնարավորություններ, բարենպաստ և արդար միջավայր:

Մեր գերխնդիրն է ունենալ հարուստ ենթակառուցվածքներով, տնտեսապես ուժեղ համայնք՝ նպաստելով բնաչության բարեկեցության շարունակական ավելացմանը: Համայնքի հնգամյա զարգացման ծրագրի մշակման ընթացքում հաշվի են առնվել առկա ռեսուրսները, հնարավորությունները, զարգացման հեռանկարները, առանձնահատկությունները, ինչպես նաև պետական քաղաքականությունը: Ծրագրում նախանշված են հստակ գործողություններ, երկարաժամկետ և կարճաժամկետ ծրագրեր, որոնք նպատակաուղղված են համայնքի տնտեսական առաջընթացին, ենթակառուցվածքների զարգացմանը, սոցիալական վիճակի բարելավմանը, համայնքային տարբեր ոլորտների առաջխաղացմանը, մատուցվող ծառայությունների որակի բարելավմանը:

Ծրագիրը միտված է միավորելու բոլորիս կարողությունները համայնքի երկարաժամկետ զարգացման տեսլականի ձևավորման շուրջ՝ հաշվի առնելով մեր հնարավորությունները, առկա պայմաններն ու զարգացման մարտահրավերները: Բոլոր ջանքերը պետք է ուղղվեն համայնքի համաչափ զարգացմանը, բնակավայրերի՝ կայուն և արագ տեմպերով տնտեսական աճի ապահովմանն ուղղված քաղաքականության իրականացմանը:

Մենք շարունակելու ենք նաև առանձնահատուկ ուշադրություն դարձնել հանրային մասնակցության ապահովմանն ու համագործակցության շրջանակների ընդլայնմանը, սատարել քաղաքացիական հասարակության մասնակցային ինստիտուտի զարգացմանն ուղղված նախաձեռնություններին: Ծրագրի մշակմանը մասնակցել են համայնքում ակտիվ գործունեություն ծավալող քաղաքացիական հասարակության կառույցների ներկայացուցիչներ, ավագանու անդամներ, համայնքապետարանի աշխատակազմի բոլոր ստորաբաժանումները:

Գորիս համայնքի ղեկավար՝

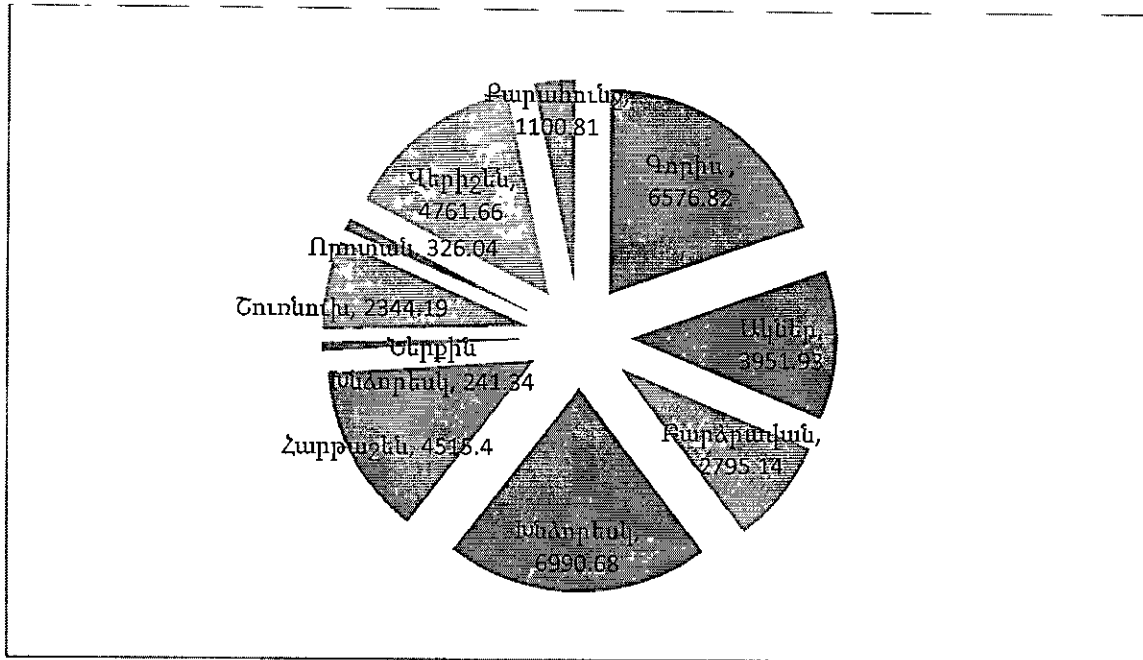
Առուշ Առուշանյան

2. Համայնքի իրավիճակի նկարագրություն

2.1. Համայնքի ընդհանուր նկարագրություն

«Սյունիքի մարզի Գորիս խոշորացված համայնքը ձևավորվել է 2016 թվականի հունիսի 17-ին ընդունված «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին ՀՀ օրենքի համաձայն: Համայնքն ընդգրկում է թվով տասներեք բնակավայր՝ Գորիս, Ակներ, Աղբուլաղ, Բարձրավան, Խնձորեսկ, Չոքակ, Հարթաշեն, Ներքին Խնձորեսկ, Շուռնուխ, Որոտան, Վանանդ, Վերիշեն և Քարահունջ, և զբաղեցնում 33604,01 հա տարածք (տե՛ս Գծապատկեր 1.):

Գծապատկեր 1. Գորիս համայնքի վարչական տարածքը՝ ըստ առանձին բնակավայրերի, հա

«Ոստիկանության և անձնագրային ու վիզաների վարչության տրամադրած տվյալների համաձայն՝ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Գորիս համայնքում բնակչության թիվը կազմել է 29540 մարդ (կանայք՝ 51%, տղամարդիկ՝ 49%), որի 72,5%-ը կազմում է Գորիս կենտրոնական բնակավայրի բնակչությունը (տե՛ս Աղյուսակ 1.):

Համայնքում **փախստականի կարգավիճակ** ունեն 13 մարդ, որից՝ Գորիս՝ 8, Խնձորեսկ՝ 2, Հարթաշեն, Վերիշեն, Քարահունջ՝ մեկական մարդ:

3.

4.

5. Աղյուսակ 1. Գորիս համայնքի ժողովրդագրական ցուցանիշները՝ ըստ առանձին բնակավայրերի, մարդ (2018թ. հունվարի1-ի դրությամբ)

		Ընդամենը, համայնք	Գորիս	Ավներ	Քարծրավան	Խնձորեսկ	Հարթաշեն	Ներքին Խնձորեսկ	Շուռնուխ	Որդրան	Վերիշեն	Քարահունջ
Մշտական	Ընդամենը	29540	21432	1115	121	2013	694	260	153	281	2113	1358
	Իգ.	14835	10860	539	59	987	325	125	70	147	1070	653
	Ար.	14705	10572	576	62	1026	369	135	83	134	1043	705
Մինչև 1 տարեկան		342	248	15	1	25	8	5	0	3	19	18
1-2 տարեկան		761	565	28	5	42	15	11	2	6	53	34
3-5 տարեկան		1110	812	43	2	67	27	8	4	15	86	46
6-9 տարեկան		1654	1161	64	4	122	33	17	10	24	132	87
10-14 տարեկան		1817	1254	77	8	138	55	12	11	21	144	97
15-17 տարեկան		1118	784	48	2	86	33	14	10	14	65	62
18-62 տարեկան		18819	13656	714	78	1258	427	183	105	180	1362	856
63-74 տարեկան		2398	1872	71	5	137	55	7	5	12	147	87
75 և ավելի տարեկան		1521	1080	55	16	138	41	3	6	6	105	71

5.1. Համայնքի սոցիալ տնտեսական իրավիճակը

Գորիս համայնքի ընդհանուր տարեկան բյուջեն կազմում է 772 մլն 136,5 հազ դրամ, սեփական եկամուտների բաժինը ընդհանուր եկամուտների մեջ՝ 20,3 %:

Գորիս համայնքում գործող գործատուների թվաքանակը կազմում է 380, որից՝ կազմակերպություններ՝ 210, անհատ ձեռնարկատեր՝ 170:

Գորիս համայնքն ընդգրկող վարչական տարածքում գործող կազմակերպությունները՝ 210, անհատ ձեռնարկատեր՝ 590:

Գորիս համայնքի հիմնական արդյունաբերական (արտադրական) ձեռնարկությունները, արդյունաբերական արտադրանքը, հիմնական սպառման շուկաները

- էլ. էներգիայի արտադրություն փոքր ՀԷԿ-երի միջոցով
- շինանյութերի արտադրություն, մասնավորապես, մետաղյա կոնստրուկցիաների («Գոր-Մետաղ» ՍՊԸ), սենդվիչների («Միկրո-շարժիչ» ԲԲԸ) արտադրություն
- գործվածքների (մանածագործական) արտադրություն
- քիմիական մանրաթելերի արտադրություն
- 3D տպիչների արտադրություն («ՕգմենթԱր» ՍՊԸ)
- սննդի, սննդամթերքի արտադրություն
- զովացուցիչ ըմպելիքների, գարեջրի արտադրություն
- կաթի, կաթնամթերքի արտադրություն
- էլ. սարքավորումների արտադրություն («Գամմա» ԲԲԸ)

Արտադրված արտադրանքը հիմնականում սպառվում է ներքին շուկայում՝ ՀՀ տարածքում, «Գամմա» ԲԲԸ արտադրանքն արտահանվում է ԵՏՄ երկրներ:

Համայնքի ծառայությունների, սպասարկման բնագավառի հիմնական ձեռնարկությունները և հիմնական ծառայությունները

- հյուրանոցային ծառայությունների կազմակերպում («Հելի» ՍՊԸ, «Իսնձորեսկ տուր» ՍՊԸ, «ԴիանաԻՎՎ» ՍՊԸ, «Գոռ և Գոհար» ՍՊԸ, «Լարիսա Պողոսյան» ՍՊԸ և այլն)
- հանրային սննդի կազմակերպում (ոլորտում ներառված են 23 տնտեսավարող սուբյեկտներ)
- գրոսաշրջային տուրերի կազմակերպում
- փաստաբանական ծառայություններ
- խորհրդատվական ծառայություններ
- նոտարական և թարգմանչական ծառայություններ

Համայնքի գյուղատնտեսական արտադրանքի հիմնական ցուցանիշները ներկայացված են Աղյուսակ 2-ում և 3-ում:

Աղյուսակ 2. Գորիս համայնքի հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանքը և ծավալները սպ բնակավայրերի (2017թ./Արմեն/

h/h	Բնակավայրի անվանումը	Խոշոր եղջերավոր անասուն		Ռեխար(գլուխ)	Թռչուն(թև)	Մեղու(փեթակ)	Խոզ(գլուխ)	Մսի արտադր. (տոնն աժ)	Կաթի արտադր. (տոնն ա)	Սնամակեր(տոննա)
		Ընդամենը(գլուխ)	Որից կով(գլուխ)							
1	Գորիս	2611	1628	3514	13050	2540	262	189	3663	2260
2	Խնձորեսկ	4720	2286	7270	12620	400	1340	492	5486	6000
3	Վերիշեն	1640	920	4367	4798	487	342	169	2208	2160
4	Ակներ	1131	543	619	2310	155	115	92	1303	2050
5	Ն. Խնձորեսկ	675	305	3501	1396	86	133	100	610	350
6	Հարթաշեն	1502	720	1055	3600	250	455	143	1620	4500
7	Բարձրավան	250	115	131	480	12	20	20	230	800
8	Քարահունջ	1076	453	1519	2407	616	357	122	1019	2400
9	Շուռնուխ	172	61	477	299	95	54	23	122	120
10	Որոտան	127	49	24	455	85	56	14	98	130
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		13904	7080	22477	41415	4726	3134	1364	16359	20770

Աղյուսակ 3. Գորիս համայնքի հիմնական գյուղատնտեսական արտադրանքը և ծավալները սպ բնակավայրերի (2017թ./Արմեն/

h/h	Բնակավայրի անվանումը	Հացահատիկ		Կարտոֆիլ		Բանջարեղեն		Պտուղ և հատապտուղ	
		Ցանք (հա)	Համախառն բերքը (տոննա/)	Ցանք (հա)	Համախառն բերքը (տոննա)	Ցանք (հա)	Համախառն բերքը (տոննա)	Ցանք (հա)	Համախառն բերքը (տոննա)
1	Գորիս	931	2347	80	1520	32	470	53	533
2	Խնձորեսկ	1329	3547	23	437	14	214	51	126
3	Վերիշեն	55	144	61	1159	12	216	26	72
4	Ակներ	169	435	42	788	7	106	40	90
5	Ն. Խնձորեսկ	301	706	5	86	6	108	3	20
6	Հարթաշեն	585	1666	25	285	17	203	12	40
7	Բարձրավան	62	138	5	100	5	73	72	15
8	Քարահունջ	419	1051	25	418	8	143	76	640
9	Շուռնուխ	16	28	7	133	3	59	6	25
10	Որոտան	1	2	7	133	3	44	27	293
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		3868	10064	280	5059	800	1636	366	1854

Գորիս համայնքի անզուգական բնությունը, արժեքավոր պատմաճարտարապետական հուշարձանների առկայությունը, որոնցից հատկապես արժեքավոր են բազմաթիվ բնական ու արհեստական քարայրները և բնակելի տները, անկասկած, կարող են նպաստել տեղական ու օտարերկրյա զբոսաշրջության զարգացմանը:

Համաձայն ՀՀ պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ցանկի միայն Գորիս քաղաքում հաշվառված է 157 անուն հուշարձան՝ բաղկացած 277 միավորից: Դրանցից 127-ը հանրապետական նշանակության են (Հուշարձանների ցանկը ըստ առանձին բնակավայրերի ներկայացված է Հավելված 1-ում):

Բարձրավանի Բղենո Նորավանքը, Ալյների ամրոցն ու քարայր-կացարանը, Հարթաշենի բնակելի քարայրերը, Վերիշենի 4-5-րդ դդ. եկեղեցին, Քարահունջի բնակելի քարայրերն ու հնձանները համայնքում մշակութային տուրիզմի զարգացման հզոր կենտրոններ են, իսկ Խնձորեսկը, շնորհիվ զարգացող ենթակառուցվածքների, առավել մեծ հեռանկար ունի, հատկապես 2012թ. գործարկված կամուրջի շնորհիվ: Հին Խնձորեսկի երկու ձորափը (Ղանդունց նովն ու Ներքին թաղը) իրար միացնող իրտեսակի և չափի մեջ եզակի կախովի կամուրջը ձգվում է ավելի քան 160 մետր: Բարձրությունն ամենախոր տեղում 63մետր է:

Դպրոցական, նախադպրոցական և արտադպրոցական կրթական հաստատություններ, ԲՈՒՀ-եր /Արմինե/

Աղյուսակ 4. Գորիս համայնքի դպրոցական հաստատություններում ընդգրկված աշակերտների թիվը 2017թ

h/h	Բնակավայրը	Հաստատությունը	Քանի հոգու համար է նախատեսված	Ցուցակային թիվ
1.	Գորիս	Ա. Բակունցի անվան թիվ 1 ավագ դպրոց	1000	800
2.	Գորիս	Գորիսի թիվ 2 հիմնական դպրոց	972	355
3.	Գորիս	Յ. Բախշյանի անվան թիվ 3 հիմնական դպրոց	964	545
4.	Գորիս	Թիվ 4 ավագ դպրոց	380	282
5.	Գորիս	Թիվ 5 հիմնական դպրոց	225	211
6.	Գորիս	Սերո Խանգադյանի անվան թիվ 6 հիմնական դպրոց	750	433
7.	Ալյներ	Ալյների միջնակարգ դպրոց	130	154
8.	Բարձրավան	Բարձրավանի միջնակարգ դպրոց	47	8
9.	Խնձորեսկ	Խնձորեսկի միջնակարգ դպրոց	536	282
10.	Հարթաշեն	Հարթաշենի միջնակարգ դպրոց	320	99
11.	Ներքին Խնձորեսկ	Ներքին Խնձորեսկի միջնակարգ դպրոց	50	22
12.	Շուռնուխ	Շուռնուխի միջնակարգ դպրոց	44	17
13.	Որոտան	Որոտանի միջնակարգ դպրոց	74	41
14.	Վերիշեն	Վերիշենի միջնակարգ դպրոց	1176	272
15.	Քարահունջ	Ե. Սլյանի անվան Քարահունջի միջնակարգ դպրոց	480	168

Աղյուսակ 5. Գորիս համայնքի նախադպրոցական հաստատություններում ընդգրկված երեխաների թիվը՝ 2017թ և նախագծային հզորությունը

h/h	Բնակավայրը	Հաստատությունը	Նախագծային հզորություն	Ցուցակային թիվ
1.	Գորիս	Վ. Սարգսյանի անվան թիվ 1 ՆՈՒՀ	180 /Ոչ տիպային հարմարեցված շենք է/	136
2.	Գորիս	Թիվ 2 ՆՈՒՀ	230	228
3.	Գորիս	Թիվ 3 ՆՈՒՀ	150	96
4.	Գորիս	Թիվ 4 ՆՈՒՀ	120	64
5.	Գորիս	Թիվ 5 ՆՈՒՀ	180	94
6.	Գորիս	Թիվ 6 ՆՈՒՀ	100	92
7.	Գորիս	Թիվ 7 ՆՈՒՀ	360	89
8.	Խնձորեսկ	Խնձորեսկի ՆՈՒՀ	180	55
9.	Ներքին Խնձորեսկ	Ներքին Խնձորեսկի ՆՈՒՀ	10 /Ոչ տիպային հարմարեցված շենք է/	10
10.	Վերիշեն	Վերիշենի ՆՈՒՀ	120	89
11.	Քարահունջ	Քարահունջի ՆՈՒՀ	50	39

Աղյուսակ 6. Գորիս համայնքի արտադպրոցական հաստատություններում ընդգրկվածների թիվը

h/h	Բնակավայրը	Հաստատությունը	Քանի հոգու համար է նախատեսված	Ցուցակային թիվ
1.	Գորիս	<<Ա. Սաթյանի անվան երաժշտական դպրոց>> ՀՈԱԿ	200	129
2.	Գորիս	<<Շ. Ազնավուրի անվան երաժշտական դպրոց>> ՀՈԱԿ	200	107
3.	Խնձորեսկ	<<Խնձորեսկի Ա. Սաթյանի անվան երաժշտական դպրոց>> ՀՈԱԿ	80	64
4.	Գորիս	<<Գ. Պարոնյանի անվան արվեստի դպրոց>> ՀՈԱԿ	100	70
5.	Գորիս	Գեղագիտության ազգային կենտրոնի Գորիսի մասնաճյուղ	120	180
6.	Գորիս	Մանկապատանեկան մարզադպրոց	200	199
7.	Գորիս	Ա. Օրդյանի անվան շախմատի դպրոց	60	45

Աղյուսակ 7. Գորիս համայնքի ԲՈՒՀ-երում ընդգրկվածների թիվը՝ 2017թ

h/h	Բնակավայրը	Հաստատությունը	Քանի հոգու համար է նախատեսված	Ցուցակային թիվ
1	Գորիս	Գորիսի պետական համալսարան	1300	1283
2	Գորիս	<<Գորիսի պետական քոլեջ>> ՊՈԱԿ	-	154

3	Գորիս	<<Գորիսի պր. Խ. Երիցյանի անվան պետական գյուղատնտեսական քոլեջ>> ՊՈԱԿ	350	250
4	Գորիս	«Սյունիք» ինստիտուտ ԱԿ	140	134
6	Գորիս	Երևանի կինոյի և թատրոնի պետական ինստիտուտի Գորիսի մասնաճյուղ	45	20

Գորիս համայնքի առողջապահական հիմնարկներն ու հաստատությունները /Մարիամ/

Աղյուսակ 8. Գորիս համայնքի առողջապահական հաստատությունների տարեկան այցելուների և մահճակալների թիվը

h/h	Քնակավայրը	Հաստատությունը	Մահճակալների թիվ	Տարեկան այցելուների թիվ
1.	Գորիս	Գորիս բժշկական կենտրոն ՓԲԸ	124	5000
2.	Գորիս	Հայ-ֆրանսիական սրտաբանական կենտրոն	26	8000
3.	Գորիս	Արյան փոխներարկման կայան	0	330
4.	Գորիս	Հիգիենիկ համաճ. հսկողական տեսչություն	0	1000
4.	Ակներ	բուժկետ	0	1000
5.	Բարձրավան	բուժկետ	0	125
6.	Խնձորեսկ	Բուժ. ամբուլատորիա	0	2000
7.	Հարթաշեն	բուժկետ	0	670
8.	Ներքին Խնձորեսկ	բուժկետ	0	150
9.	Շուտնուխ	բուժկետ	0	120
10.	Որոտան	բուժկետ	0	250
11.	Վերիշեն	«Վերիշենի բուժամբուլատորիա» ՓԲԸ	0	2000
12.	Քարահունջ	բուժկետ	0	1300

Աղյուսակ 9. Գործազրկության և ըստ տնտեսության ոլորտների զբաղվածության նկարագիրը՝ 2017

h/h			
1.	Գրանցված գործազուրկների թվաքանակը	Ընդամենը	574
		Արական	187
		Իգական	387
2.	Համայնքում գրադված բնակչության թվաքանակը	Ընդամենը	8416
3.	Ջրադված բնակչության թվաքանակն ըստ ոլորտների	3.1 Գյուղատնտեսություն, որսորդություն և անտառային տնտեսություն	3432
		3.2 Ձկնորսություն և ձկնաբուծություն	13
		3.3 Հանքագործական արդյունաբերություն	0
		3.4 Մշակող արդյունաբերություն, այդ թվում՝ գյուղ. հումքի մշակում	431
		3.5 Էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրություն և բաշխում	186
		3.6 Շինարարություն	390
		3.7 Առևտուր, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգում	659
		3.8 Գյուղատնտեսական ծառայությունների մատուցում	164
		3.9 Հյուրանոցային և ռեստորանային ծառայություններ	198
		3.10 Տրանսպորտ և կապ	396
		3.11 Տեղական ինքնակառավարում	346
		3.12 Կրթություն, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթություն	894
		3.13 Առողջապահություն և սոցիալական ծառայություն	335
		3.14 Կոմունալ, սոցիալական և անհատական ծառայություններ	196
		3.15 ՀՈԱԿ-ներում աշխատողներ	346
		3.16 Պետական մարմիններում	365
		3.17 Տեղական ինքնակառավարման մարմիններում	346
		3.18 Հասարակական միավորումներում	52

Գործազրկության մակարդակը Գորիս քաղաքային բնակավայրում կազմում է 16,5%:

Համայնքում **ընտանեկան նպաստի համակարգում փաստագրված տնային տնտեսությունների քանակը** 2017թ. դեկտեմբեր 31-ի դրությամբ կազմում է 753 տ/տ, այդ թվում՝ Գորիս՝ 429, Ակներ՝ 50, Բարձրավան՝ 4, Խնձորեսկ՝ 76, Հարթաշեն՝ 20, Ներքին Խնձորեսկ՝ 11, Շուռնուխ՝ 7, Որոտան՝ 21, Վերիշեն՝ 60 և Քարահունջ՝ 75:

5.2. Համայնքում իրականացվող ծրագրերը

Աղյուսակ 10. Պետության կողմից գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները՝

h/h	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի նկարագիրը	Ազդեցությունը
-----	------------------	------------------	---------------

ԳՈՐԻՍ		
<p>1. Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագիր (Համաշխարհային բանկի ֆինանսավորմամբ)</p>	<p>Ժառանգության ռեզերվների և գրուսաշրջային մշակման նախատեսվում է հրականացնել հետևյալը. 1. Կենտրոնական վերականգնում 2. Երիտասարդական վերականգնում 3. Վարարակն գետի աջափնյա հատվածի վերակառուցում 4. Քաղաքի կենտրոնական մասի պատմաճարտարապետական միջավայրի վերականգնում</p>	<p>հանգուցի և երթուղու շրջանակներում</p> <p><u>Ուղղակի ազդեցությունը</u> Կենսապայմանների բարելավում՝ գրուսաշրջության անմիջական ազդեցության միջոցով (եկամուտներ և շահույթ գրուսաշրջության ոլորտից, ինչպես նաև ենթակառուցվածքների բարելավում) <u>Երկրորդական ազդեցությունը</u> Ոչ գրուսաշրջային ոլորտների զարգացում (շինարարական աշխատանքներում տեղական ներուժի ներգրավում, հյուրանոցներին մատակարարող ֆերմերային տնտեսությունների զարգացում) <u>Դինամիկ ազդեցությունը</u> Տեղական տնտեսության աճ</p>
ԱԿՆԵՐ		
<p>2. Խմելու ջրի ներքին ցանցի վերանորոգում</p>	<p>Ներքին ցանցը կառուցված է եղել 60-ական թթ. և գտնվում է խախուտ վիճակում: Այս ծրագրով կլուծվի այդ խնդիրը:</p>	<p>Բնակչության կողմից բողոքներ չեն լինի և մատակարարվող խմելու ջրի որակը կհամապատասխանի չափանիշներին</p>
ՎԵՐԻՇԵՆ		
<p>3. Վերիշեն – Խոզնավար և Վերիշեն – Ակներ ճանապարհների ասֆալտապատում</p>		
<p>4. Փողոցների և ճանապարհների բարեկարգում, նորոգում</p>		
<p>5. Գետանցման փոքր կամրջի նորոգում, կոյուղու նորոգում</p>		
<p>6. Միջնակարգ դպրոցի կապիտալ նորոգում</p>		
<p>7. Խմելու ջրի ներքին ցանցի նորոգում</p>		
ՈՐՈՏԱՆ		
<p>8. Կոյուղու վերանորոգում</p>	<p>Ապահովել սանիտարա-հիգիենիկ պայմանները</p>	<p>Կվերանա համաճարագը, կպահպանվի մաքրությունը</p>
<p>9. Ոռոգման համակարգի կառուցում</p>	<p>Կբարելավվի այգիների ջրամատակարարումը</p>	<p>Ոռոգման ջրի շնորհիվ կմշակվեն բազմաթիվ այգիներ, կբարելավվի բնակչության բարեկեցությունը</p>
<p>10. Աղբահանության կազմակերպում</p>	<p>Աղբահանության կայուն համակարգի ձևավորման արդյունքում ունենալ մաքուր և բարեկեցիկ համայնք</p>	<p>Կստեղծվեն սանիտարա-հիգիենիկ պայմաններ</p>
<p>11. Բնակարանների տանիքների թիթեղների ձեռքբերում</p>	<p>Բնակելի շենքերը գտնվում են անմխիթար վիճակում</p>	<p>Կնպաստի շենքերի բարեկարգմանը և բնակչության ապրելակերպի բարելավմանը</p>
<p>12. Զրընդունիչների և ջրատարի կառուցում</p>	<p>ՀՏՐՀ ֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագիր</p>	<p>Բնակավայրում առաջնային կարևորության խնդրի լուծում</p>
ՆԵՐՔԻՆ ԽՆՁՈՐԵՍԿ		

13.	Ճանապարհների և փողոցների վերանորոգում	Ապահովել տրանսպորտի բոլոր միջոցների համար բավարար երթևեկության պայմաններ՝ տարվա բոլոր եղանակներին, վերացնել փողոցների ջրափոսերը	Կբարելավվեն երթևեկության միջոցները, կաճի գյուղում բնակություն հաստատել ցանկացողների թիվը, ճանապարհները և փողոցները բարեկարգելուց հետո կաշխուժանա երթևեկությունը, կապը արտաքին աշխարհի հետ
14.	Փողոցներում գիշերային լուսավորության անցկացում	Ապահովել փողոցների գիշերային լուսավորությունը՝ նպաստելով բնակչության անվտանգությանը, կենսամակարդակի բարձրացմանը	Կստեղծվեն պայմաններ բնակչության անվտանգության համար
15.	Աղբահանության կազմակերպում	Աղբահանության կայուն համակարգի ձևավորման արդյունքում ունենալ մաքուր և բարեկեցիկ համայնք	Գյուղում կստեղծվի սանիտարահիգիենիկ պայմաններ
16.	Արտոններում անասունների խմելու ջրի մատակարարման համակարգի սարքավորումների ձեռքբերում	Անասունների համարապահովել անհրաժեշտ ջրաքանակ՝ նպաստելով նրանց մթերատվության բարձրացմանը	Կնպաստի անասունների մթերատվության բարձրացմանը
ԽՆՁՈՐԵՍԿ			
17.	Խմելու ջրի բաշխիչ ցանցի վերակառուցում	ՀՏՋՀ ֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագիր	Բնակավայրում առաջնային կարևորության խնդրի լուծում
ՇՈՒՈՆՈՒՍ			
18.	Ջրամատակարարման համակարգի վերակառուցում	ՀՏՋՀ ֆինանսավորմամբ իրականացվող ծրագիր	Բնակավայրում առաջնային կարևորության խնդրի լուծում
ՔԱՐԱՀՈՒՆՁ			
19.	Խմելու ջրագծի վերանորոգում		
20.	Նոր թաղամասերի ճանապարհների բարեկարգում, ասֆալտապատում, մայթի հիմնանորոգում		

Աղյուսակ 11. Միջհամայնքային, միջազգային կազմակերպությունների ֆինանսավորմամբ և մասնավոր ընկերությունների կողմից իրականացվող ծրագրեր

h/h	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի նկարագիրը	Ակնկալվող արդյունքները	Ազդեցությունը
ԳՈՐԻՍ				
1.	Խելացի քաղաքային լուծումներ՝ անցումային և զարգացող երկրների համար	Միացյալ ազգերի կազմակերպության Եվրոպայի տնտեսական հանձնաժողովի (ՄԱԿԵՏՀ) և Ավստրիական միջազգային տնտեսական	Ենթակառուցվածքների արդիականացմանը, քաղաքային կառուցվածքների և շրջակա միջավայրի բարեկամանը	Բնական ռեսուրսների (հումքային, ռելիեֆային, գյուղատնտեսական)

		համագործակցության կազմակերպության (OIER)	նպատակաուղղված ռազմավարությունների մշակում	ներուժի ռացիոնալ օգտագործմամբ ճկուն ներդրումային քաղաքականության իրականացում և աշխատատեղերի ստեղծում
2.	Մաքուր դաշինք. մատչելի ծառայություններ Գործիսև Գորայք բազմաբնակավայրի ամայնքներին	ԵՄ ֆինանսավորում «Ուրբան» հիմնադրամ	Աղբահանության մեխանիզմների ներդրում, ռազմավարական փաստաթղթերի կազմում	Առողջ միջավայրի ձևավորում
3.	«Քաղաքապետերի դաշնագիր» նախաձեռնություն	Թիրախավորելով էներգաարդյունավետությունը և գործարար ոլորտը՝ տեղական իշխանությունների և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների միջև համագործակցության խթանում ու ժեղացված հաշվետվողականության, փորձի փոխանակման և տեղական զարգացման քաղաքականությունների ձեռքբերման և իրականացման համար արդյունավետ վարչական կարողությունների տեսանկյունից	Էներգաարդյունավետության բարձրացում, էներգիայի նորարարական աղբյուրների օգտագործում	Աշխատատեղերի ստեղծում և կայուն զարգացում
4.	Համայնքի կողմից իրականացվող քաղաքացիական ռազմավարություններ պատմական քաղաքներում (COMUS)	COMUS ծրագիրը կառուցված է Եվրոպայի խորհրդի և Եվրոպական միության քաղաքականության գերակայությունների վրա, Արևելյան գործընկերության ծրագրի համատեքստում՝ միտված Հայաստանի, Ադրբեջանի, Վրաստանի, Մոլդովայի Հանրապետության, Ուկրաինայի և Բելառուսի հետ համագործակցային գործունեության աշխուժացմանը:	Ինտեգրացված ու մասնակցային կառավարման մոդելի կիրառում՝ որպես արդյունավետ միջոց, հասնելու համար կայուն քաղաքացիական վերածնունդի և աճի՝ ի պատասխան սոցիալական, տնտեսական, բնապահպանական և մշակութային պահանջներին իրական փոխազդեցությանը	Սոցիալական ու տնտեսական զարգացման խթանում՝ ուժեղացնելով մշակութային ժառանգության ռեսուրսները պատմական քաղաքներում
5.	Հայաստանի հեռավոր և փոքր համայնքներում կոլոտոնների կառավարման լուծումներ		Անիական զարգացման բանկի, ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության, COWI A/S դանիական խորհրդատվական ընկերության համատեղ ուժերով և ճապոնիայի կառավարության աղբատության վազեցման հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ	
ԱՎՆԵՐ				

6.	«Արտոնների բարելավման ծրագիր»	15.0 հա-ի վրա կատարվել է քարերի մաքրում և խոտի սերմերի ցանքս	15.0 հա տարածքը կղառնա անասունների համար բարձրորակ արոտատեղ	Կխթանի գյուղմթերքների աճին
ՎԵՐԻՇԵՆ				
7.	Մշակույթի տան նորոգում և մշակութային կյանքի աշխուժացում			
8.	Խոշոր եղջերավոր անասունների բարձր մթերատուցեղատեսակների ներկրում			
9.	«Անասնապահության զարգացում Սյունիքի մարզում» ծրագրի շարունակություն			
10.	Աղբահանության կազմակերպում բնակավայրում և հանգստյան գոտիներում			
11.	Նախադպրոցական հաստատության տարածքի բարեկարգում և զբոսայգու կառուցում			
12.	«Գյուղի հրապարակը մեր բակն է»ծրագրի շրջանակներում լողավազանի և խաղահրապարակի կառուցում			
ՈՐՈՏԱՆ				
13.	Բնակավայրի գազաֆիկացում	Բարելավել բնակչության կենցաղային պայմանները	Բնակավայրը կապահովվի բնական գազով, կբարելավվեն սոցիալ-տնտեսական պայմանները	Կաճի բնակավայրում բնակություն հաստատողների թիվը
ՆԵՐՔԻՆ ԽՆՁՈՐԵՍԿ				
14.	Բնակավայրի գազաֆիկացում	Բարելավել բնակչության կենցաղային պայմանները	Բնակավայրը կապահովվի բնական գազով, կբարելավվեն սոցիալ-տնտեսական պայմանները	Կաճի բնակավայրում բնակություն հաստատողների թիվը
ՔԱՐԱՎՈՒՆՋ				
15.	Կաթի հավաքման կետի նորոգում, սարքավորումների ձեռքբերում			

Աղյուսակ 12.Տեղացի և արտասահմանյան բարերարների կողմից իրականացվող ծրագրերը

h/h	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի նկարագիրը	Ազդեցությունը
ՎԵՐԻՇԵՆ			
1.	Վերիշենի գերեզմանոցի ցանկապատում		
2.	Ծառատնկում, կանաչ գոտիների ստեղծում և պահպանում		
ՈՐՈՏԱՆ			
3.	Բնակավայրի վարչական ներկայացուցչի շենքի վերանորոգում	Բարելավել շենքային պայմանները, ստեղծել ավելի հարմարավետ պայմաններ	
4.	Մշակույթի տան կառուցում	Բարձրացնել բնակչության մշակութային-կրթական մակարդակը, լուծել նրանց զբաղվածության խնդիրը	Բնակչության ազատամանակն ավելի հետաքրքիր ու արդյունավետ անցկացնել, ապահովել անհրաժեշտ պայմաններ բնակիչների հոգևոր զարգացման համար

ՆԵՐՔԻՆ ԽՆՁՈՐԵՍԿ			
5.	Համայնքապետարանի շենքի վերանորոգում	Բարելավվել շենքային պայմանները, ստեղծել ավելի հարմարավետ պայմաններ	
6.	Մշակույթի տան կառուցում	Բարձրացնել բնակչության կուլտուր-մասսայական մակարդակը, լուծել նրանց զբաղվածության խնդիրը	Բնակչության ազատժամանակն ավելի հետաքրքիր ու արդյունավետ անցկացնել, ապահովել անհրաժեշտ պայմաններ բնակիչների հոգևոր զարգացման համար

Աղյուսակ 13. Հարևան համայնքների հետ համատեղ գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) միջհամայնքային համագործակցության նպատակային ծրագրերն ու միջոցառումները

h/h	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի նկարագիրը	Ազդեցությունը
ԳՈՐԻՍ			
1.	Մաքուր դաշինք. մատչելի ծառայություններ Գորիս և Գորայք բազմաբնակավայրի համայնքներին	ԵՄ ֆինանսավորում «Ուրբան» հիմնադրամ	Աղքատության մեխանիզմների ներդրում, ռազմավարական փաստաթղթերի կազմում
			Առողջ միջավայրի ձևավորում

5.3. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի նկարագրություն և ֆինանսական կանխադեսումները (տե՛ս Հավելված 2.)/Նարեկ/

Բյուջեի կանխատեսումներ

2.5. Զարգացման խոչընդոտներ և ժվարություններ

Գորիս համայնքի զարգացման ռազմավարության իրագործման ճանապարհին առկա են մի շարք խոչընդոտներ, որոնք «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով առանձնացված ոլորտներով դիտարկելու պարագայում ստանում ենք հետևյալ պատկերը.

Աղյուսակ 14. Գորիս համայնքի զարգացման հիմնական խոչընդոտների և առաջացնող պատճառները

h/h	Խնդիրները ու զարգացման խոչընդոտները	Առաջացնող պատճառները
-----	-------------------------------------	----------------------

1	Համայնքի բարեկարգում, աղբահանություն, Վարարակն գետի սանիտարական վիճակ	Բաց մեքենաներով աղբահանություն Գլխավոր աղբավայրի տեղադիրք Գլխավոր աղբավայրի ցանկապատման անհրաժեշտություն Աղբ թափելու մշակույթի բացակայություն Աղբատար մեքենաների ու աղբամանների սակավություն Աղբահանության քաղաքականության բացակայություն Կոյուղու համակարգի արդիականացման անհրաժեշտություն Կոյուղու գլխավոր կոլեկտորի կառուցման անհրաժեշտություն Անօրինական աղբաթափում Հանրային տարածքների սակավություն
2	Զբոսաշրջության դանդաղ զարգացում	Պատմամշակութային ռեսուրսներն ի ցույց դնելու անկարողություն և առկա ռեսուրսների ոչ բարվոք վիճակը Իմիջի, հեղինակության բարձրացում Սպասարկող ոլորտների թերզարգացվածություն (սննդի կետերի, ժամանցի վայրերի, հուշանվերների խանութների առկայություն) Ինձորեսկի կամրջի օրինակով նոր ենթակառուցվածքների ստեղծման անհրաժեշտություն Գիղերի, ոլորտի մասնագետների կարիք Լեզվի իմացություն Զբոսաշրջության սեզոնայնություն Արհեստագործության ակտիվացում, արհեստների ցուցադրություն Մշակութային միջոցառումների, փառատոնների սակավություն Տեղեկատվական ցուցանակների վահանակների անհրաժեշտություն Հասարակական տրանսպորտի համակարգի ոչ բավարար աշխատանք
3.	Գյուղատնտեսության զարգացում	Ժամանակակից գյուղտեխնիկայի բացակայություն Նոր շուկաների բացահայտում, արտադրանքի առաջմղում Մեքենատրակտորային պարկի ստեղծում Նոր սերմերի, սորտերի և տնկիների ներմուծում Սերմնաբուծության զարգացում Ոռոգման ջուր՝ ցանցեր, ջրամբար Կաթի մթերման կետի անհրաժեշտություն Մսի իրացման դժվարություններ Անասնախմոցների անհրաժեշտություն Սպանդանոցի կարիք
4.	Հասարակական տրանսպորտ, ճանապարհային ենթակառուցվածքների բացակայություն	Նոր երթուղիների շահագործման անհրաժեշտություն Ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում, ասֆալտապատում Նոր տրանսպորտային միջոցներ, միկրոավտոբուսներ Ճանապարհաշինական տեխնիկա Տրանսպորտային ցանցի, շարժման համակարգի անկատարություն Կանգառների կառուցում Փողոցների անվանումներով ցուցանակների տեղադրում

		Համայնքային ծառայությունների մասին բնակչության իրազեկվածության ցածր մակարդակ Մայթերի բարեկարգում
5.	Աղքատություն և սոցիալական պաշտպանության համակարգի ոչ բավարար վիճակ	Աղքատության բարձր մակարդակ
		Սոցիալական աջակցության անկատար համակարգ
		Թույլ համագործակցության համայնքի շահագրգիռ կողմերի միջև
		Սոցիալական ծառայությունների սակավություն և ցածր որակ
6.	Երտասարդության պասիվություն և գործազրկության բարձր մակարդակ	Երիտասարդների պասիվ են և չեն մասնակցում համայնքի կառավարման գործընթացներին
		Երիտասարդները չունեն հարթակ/կառույց, որը հնարավորություն կտա համախմբվել և զարգացնելու կարողությունները
		Բարձր է երիտասարդների գործազրկության մակարդակը և աշխատաշուկայում մրցունակ չեն. Թույլ է մասնագիտական կողմնորոշման հնարավորությունները
		Երիտասարդները չունեն բավարար հնարավորություններ ժամանցի, հանգստի և ինքնակազմակերպման
7.	Համայնքի բնակչության պասիվություն և հասարակական կառույցների ներգրավածության ոչ բավարար մակարդակը	Համայնքի բնակիչները պասիվ են և չեն մասնակցում համայնքային աշխատանքներին,
		Համայնքի բնակիչները նախաձեռնություններով հանդես չեն գալիս
		Հասարակական կազմակերպությունների համագործակցությունը համայնքապետարանի հետ թույլ է և բավարար մակարդակի վրա չէ ՀԿ-երի նյութատեխնիկական և մարդկային ռեսուրսների արդյունավետ ուղղորդումը համայնքային զարգացման գործընթացներում

5.4. Համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերի, հնարավորությունների և սպառնալիքների (ՈւԹՀՍ) վերլուծություն

<i>Ուժեղ կողմեր</i>	<i>Թույլ կողմեր</i>
<ul style="list-style-type: none"> Մեծ թվով բնական ու տեխնաձին հուշարձանների համայնքի սահմաններում և հարակից շրջաններում Հարուստ նյութական և ոչ նյութական ժառանգություն Ռազմավարական աշխարհագրական դիրք՝ որպես տրանսպորտային հանգույց Բարենպաստ կլիմայական պայմաններ Բազմաթիվ ինյուրանոցների ու ինյուրատների առկայություն Գոյություն ունեցող տրանսպորտային և ինժեներական ենթակառուցվածքներից անցի առկայություն Բազմաթիվ կրթական, առողջապահական, մշակութային հաստատությունների առկայություն 	<ul style="list-style-type: none"> Սակավ թյուզետային միջոցներ Զբոսաշրջության սեզոնայնություն Զբոսաշրջությանը սպասարկող ծառայությունների պակաս Բրենդինգի և գովազդի անհրաժեշտություն Աղքատություն Մաքրման կայանի բացակայություն Հանրային տարածքներից անբարձր որակ Քաղաքային միջավայրի կահավորանքի և էկոլոգիայի տարրերի բացակայություն Տեղական արտադրությունների պակաս

<ul style="list-style-type: none"> • Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, առկա ու նախատեսվող ինժեներական լաբորատորիաներ • Գյուղատնտեսության զարգացման նպաստավոր պայմաններ՝ բերրի հողեր, հասանելի մեծաքանակ հողային ռեսուրսներ, արոտավայրեր, • Խոտհարքներ 	<ul style="list-style-type: none"> • Գյուղական բնակավայրերում ենթակառուցվածքների թերզարգացվածություն • Հնացած գյուղտեխնիկա, տրանսպորտային պարկ • Ոռոգման համակարգեր
Հնարավորություններ	Սպառնալիքներ (վրանգներ)
<ul style="list-style-type: none"> • Տարածաշրջանայինում միջազգային գրոսաշրջային կենտրոնը, առնալուներում • Հանրային տարածքների բարեկարգում, հանգստի գոտիների կառուցում • Էկո-արտադրանքի արտադրություն՝ հատկապես գյուղական բնակավայրերում, ագրոբիզնեսի զարգացում • Քաղաքային իշխանությունների քաղաքական կամք • Բազմաթիվ միջազգային տարածաշրջանային ծրագրերում ներգրավվածություն • Քույր քաղաքների հետ համագործակցությունը, • Գյուղական բնակավայրերի հարուստ պոտենցիալի օգտագործում • Զբոսաշրջային ծրագրերի մշակում • Տեղական փառատոների կազմակերպում Սյունյաց ավանդույթներ փառատոնի օրինակով • Զարգացման հնարավորությունների քաղաքի հատակագծային կառուցվածքում • Համայնքում գործող խոշոր արդյունաբերական ու ֆինանսական ձեռնարկություններ • Էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների օգտագործում • Պանրի, մեղրի, լոբու, թթի օղու, ավելուկի բարի համբավ՝ հատկապես գյուղական բնակավայրերում • Ակտիվ քաղաքացիական հասարակության կառույցներ՝ շուրջ 30 հասարակական կազմակերպություններ 	<ul style="list-style-type: none"> • Աղբահանություն, աղբի տեսակավորման/վերամշակման բացակայություն • Վարարակն գետի սանիտարական վիճակ՝ կապված ապօրինի աղբաթափմամբ • Բնակչության նվազում (միգրացիա) • Գետոհնամիկ գործընթացների ակտիվացում • Ստորգետնյա ջրերի աղտոտվածություն, որակական փոփոխություն

6. Նպատակների հասնումն ապահովող գործողությունների պլանավորում

6.1. Համայնքի զարգացման տեսլական

Գորիս համայնքը ապրելու և արարելու համար բարենպաստ պայմաններով, գրոսաշրջության և ՏՏ ոլորտներում զարգացած մի հանգույց է, որտեղ արդիականացված են ենթակառուցվածքները, առկա է առողջ ապրելակերպի համար անհրաժեշտ միջավայր, զարգացած տնտեսություն և ներդրումային միջավայր:

Գորիս համայնքը կվերաճի արևմտային

ակտիվ հանգույցի՝ շնորհիվ
վրա հիմնված

պատմամշակութային ժառանգության

զբոսաշրջության զարգացման և ՏՏ ոլորտում առկա հարուստ արևմտային ժողովրդագրության:

ենթակառուցվածքների արդիականացումը,

առողջապարելու համար անհրաժեշտ շրջակա միջավայրի ձևավորումը,

գյուղատնտեսության զարգացման խթանումը կնպաստեն բնակչության և աշխատանքի

բարենպաստ պայմանների ապահովմանը, նոր ներդրումների ներգրավմանը՝

ապահովելու վկայուն հավասարակշռված զարգացում:

Համայնքի զարգացման ծրագրի ռազմավարական նպատակները.

1. Բարելավել գործարար միջավայրը և խթանել ձեռնարկատիրությունը,
2. Բարելավել համայնքային ծառայությունների որակը,
3. Խթանել զբոսաշրջության զարգացումը,
4. Զարգացնել գյուղատնտեսությունը,
5. Բարձրացնել բնակիչների, հասարակական կառույցների դերը և մասնակցությունը համայնքում կյանքում:
6. Զարգացնել արտաքին կապերը և համագործակցությունը,

Համայնքի զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքում հնարավոր կլինի համայնքում իրականացնել հետևյալ փոփոխությունները.

- Համայնքի սեփական եկամուտների տարեկան աճ՝ 27,4 %-ով
- Համայնքի բնակչության թվաքանակի աճ՝ 5-6 %-ով
- Բնակիչների սոցիալ-տնտեսական վիճակի բարելավում՝ 10-15%-ով
- Գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության և իրացման աճ՝ 10-20%
- Համայնքում առողջ ապրելակերպով ապրող բնակիչների թվաքանակի աճ՝ 15-20%
- Համայնքի բնակչության և համայնքում գործող հասարակական կառույցների համայնքային աշխատանքներում ներգրավվածության աճ՝ 25-30%
- Երիտասարդության զբաղվածության, ժամանցի և հանգստի կազմակերպման հնարավորությունների աճ՝ 25-30%

Զարգացման տեսլականին հասնելու հեռահար նպատակը, անմիջական նպատակները, միջանկյալ արդյունքները և նպատակներին հասնելու համար անհրաժեշտ գործողությունները սահմանվել են տրամաբանական հենքի մեթոդաբանությամբ և ներկայացված է Աղյուսակ 15.-ում:

Աղյուսակ 15. Համայնքի կայուն զարգացման հասնելու խնդիրները, արդյունքները և գործողությունները

h/ h	Խնդիր-ները	Միջանկյալ արդյունքները	Անհրաժեշտ գործողությունները	Պահանջվող ռեսուրսները
1	Գործարար միջավայրի բարելավում և ձեռնարկատիրություն խթանում	<p>Բարենպաստ բիզնես միջավայրի ստեղծում</p> <p>Համայնքի տարածքում գործող կազմավորությունների թվի աճ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ենթակառուցվածքների որակի և հուսալիության բարելավման ճանապարհով ներդրումների ներգրավում ✓ Տեղական տուրքերից ազատում և արտոնությունների տրամադրում՝ նոր աշխատատեղերի ստեղծման պարագայում ✓ Տեղական տնայնագործական արտադրողների արտադրանքի ցուցադրություն-վաճառք փառատոների, տարբեր էքսպոների ժամանակ ✓ Արտադրված է Գորիսում ապրանքանիշի գովազդում <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ագրոբիզնեսի զարգացում հատկապես գյուղական բնակավայրերում, լուբու, ավելուկի, սարիթեյի, թթի օղու արտադրության խթանում ✓ Բոլոր ծրագրերում տեղական ներուժի ներգրավում (օր.՝ շինարարություն) ✓ Մարքեթինգ և շուկայի ուսումնասիրություն, խորհրդատվական աջակցություն սկսնակ ձեռներեցներին ✓ Սպառման շուկաների հայտնաբերում, արտահանման աջակցություն ✓ Տեղական արտադրանքի գովազդ 	Համագործակցության երկու կողմերի հետ կապեր, գրանաշնորհներ
2	Նախարարոցական և արտաարդրողական դաստիարակություն	<p>Ճենքային պայմանների բարելավում</p> <p>Սննդի որակի բարձրացում</p> <p>Կրթության որակի բարձրացում, մտավցում</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Նախակթարանների մասնակի կամ մաքուր շակասներ ուղղում ✓ Ջերմաստիճանի ստուգում, ջեռուցման պայմանների վերահսկողություն <ul style="list-style-type: none"> ✓ Սննդի որակի պարբերաբար ստուգում ✓ Հանձնախմբերում ծնողների ներգրավում, անակնկալ այցեր <ul style="list-style-type: none"> ✓ Դասալսումներ, կրթության որակի նկատմամբ անընդհատ հսկողություն, մասնագիտական վերապատրաստումներ ✓ Աշխատողներին միջին աշխատավարձի հնարավոր բարձրացում, մոտիվացիոն մեխանիզմներ 	Մեթոդական, մանկավարժական նյութեր, գրեթե անվճար կրթություն, վերապատրաստողներ
3	Ակտիվ շակասներ ուղղելու և արտադրողական ձեռնարկատիրություն խթանելու նպատակով իրականացվող միջոցառումներ	<p>Համայնքում գործող շակասներ</p> <p>Մարզական միջոցառումների թվի աճ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Մշակութային խմբակների հաճախող երեխաների թվի ավելացում, տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերում և վարձավճարներից ազատում ✓ Մշակույթի նորությունների, արհեստագործական խմբակների ստեղծում ✓ Ազգային երգի, պարի հիմնարկների ստեղծում, տարածում, ազգային սաղերի զարգացում <ul style="list-style-type: none"> ✓ Մրցույթի մասին տեղեկատվության տարածում, մարզական ընտանիքների հայտնաբերում ✓ Կարծրատիպերի վերացում ճիշտ տրամաբանական ապարհով 	Մշակութային, արվեստագետներ, մարզագույք, տեղեկատվության միջոցներ՝ մամուլ, համացանց, տպագրվող նյութեր

		Համայնքից որոշ կազմակերպվող շակութային միջոցառումներին մասնակցություն	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Հայտարարվող մրցույթներին մասնակցել մասնաբաժնացում ✓ Համայնքային բյուջեից ֆինանսավորում 	
4	Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանության համակարգի զարգացում	Խնամատար ընտանիքի համակարգի ինտեգրում և աջակցություն Քաղաքացիների դրամական աջակցություն	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Խնամակալության հանձնաժողովի և ԱԱՏԳ-ի միջև համագործակցություն ✓ Ընտանիքների խորհրդատվական աջակցություն ✓ Տեղական սոցիալական համագործակցության ցանցի ստեղծում ✓ Տեղական սոցիալական ծրագրերի նախագծում և իրականացում ✓ Համայնքի ղեկավարի կողմից ընդունելությունների քանակի ավելացում ✓ Դիմումների մասրամասն ուսումնասիրում 	Կանավորներ, բարեգործական կազմակերպություններ, միջազգային օրերներ, տեղեկատվական նյութեր, գույք
5	Ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի սպորտային կարգավորում	Նորմալ զանազան զարգացման համար հարմարավորությունների ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ընթացիկ մարտի և խաղաղության ֆուտբոլի զարգացում ✓ Ֆուտբոլի զարգացում ✓ Նախակրթարանների սաների ֆիզիկական պատրաստվածության հաճախակի գնահատում 	բարեգործներ, համակարգիչներ, մարզագույք
6	Բնակարանային պայմանների բարելավում	Բնակելի շենքերի բարելավում Բնակելի շենքերի բարելավում	Բազմաբնակարան շենքերի տանիքների նորոգում Բազմաբնակարան շենքերում տանիքների մասսորային հարկերի վերականգնում Բազմաբնակարան շենքերի բակերի կանաչապատում և բարելավում	Կարկային միջոցներ, բնակիչներին հանձնարվող նյութեր միջազգային կազմակերպություններ Իֆինանսներ
7	Համայնքի արվեստի մեկնաշաղկապում, համայնքի արվեստի առաջընթաց	Քաղաքացիական կանոնակարգման արդիականացում	<ul style="list-style-type: none"> ✓ համայնքի քաղաքացիական կանոնակարգի վերանայում ✓ համայնքի գլխավոր հատակագծի լրամշակված տարբերակի ներդրում ✓ Նոր գերեզմանատան ստեղծում, կանոնակարգված սպասարկում 	Սղջատար, արվեստի առաջընթացներ, արվեստի առաջընթաց

			<ul style="list-style-type: none"> ✓ համայնքում կանաչ տարածքների ավելացում 	
		<p>Համայնքի աղբամուղի և կառուցվածքային աշխատանքները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ համայնքի գլխավոր աղբամուղի կապատում, նոր աղբամուղի շահագործում ✓ գյուղական բնակավայրերում աղբահանության կանոնակարգում ✓ աղբի տեսակավորման մշակույթի ձևավորում ✓ նոր աղբատար մեքենայի շահագործում ✓ նոր աղբամանների տեղադրում 	
8	<p>Համայնքի գյուղատնտեսական տնտեսության սպասարկում</p>	<p>Համայնքի բոլոր բնակավայրերի ջրամատակարարման</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ կոյուղագծի նորոգում ✓ վթարված հատվածների վերականգնում ✓ ջրամատակարարման ցանցի վերակառուցում 	
	<p>Համայնքի գյուղատնտեսության սպասարկում</p>	<p>Գյուղական բնակավայրերի տրանսպորտային սպասարկման</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ նոր միկրոավտոբուսների ձեռքբերում և նորերթու շահագործում ✓ ներհամայնքային ճանապարհների բարելավում ✓ քաղաքաշինական տեխնիկայի ձեռքբերում 	<p>Միկրոավտոբուսներ, ճանապարհաշինական տեխնիկա, շինարարներ, ճանապարհային նկատարողներ</p>
		<p>Համայնքային ենթակայանային ճանապարհների</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ճանապարհային նշանների տեղադրում ✓ ավտոբուսային կանգոնների կառուցում և կահավորում ✓ ճանապարհների նշագծում 	
9	<p>Ներքին գործերի և ընդհանուր վարչական կառուցվածքի սպասարկում</p>	<p>Վարչական գետի մաքրում և հեղեղատարների նորոգում</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Վարակն գետի հունի մաքրում ✓ Հեղեղատարների վերականգնում ✓ Եզրառոնների նորոգում ✓ Գետի վնասված հենասյուների վերակառուցում ✓ Գետի վրայով անցնող կամուրջների վերականգնում 	<p>Մաքրող տեխնիկական աշխատուժ, իրազեկման նյութեր, ԱԻՆ աշխատակիցներ</p>
	<p>Ներքին գործերի և ընդհանուր վարչական կառուցվածքի սպասարկում</p>	<p>Քաղաքացիական պաշտպանության</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական միջոցառումների իրականացում ✓ ԱԻՆ-դպրոցներ-համայնքապետարան կապի զարգացում՝ դասընթացներ, իրազեկման միջոցառումներ 	
10	<p>Գյուղատնտեսության խթանում</p>	<p>Անասնապահության արգելում և արտադրանքների կտրում</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Սակավաջուր արտադրում և անասնախմբների տեղադրում ✓ Նորագույն տեխնոլոգիաներով հագեցած անասնապահանոցի կառուցում ✓ Կաթի վերամշակման արտադրամասի կառուցում 	<p>Գյուղատնտեսական, ուսուցողական նյութեր, գյուղատնտեսներ, վարկային միջոցներ</p>
	<p>Համայնքում տնտեսական և սոցիալական զարգացումն ապահովելու նպատակով</p>	<p>Համայնքում տնտեսական և սոցիալական զարգացումն ապահովելու նպատակով</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Վարկային միջոցների հաշվին սերմի գնում և ցածր գներով վաճառք ✓ Գյուղատնտեսական կոոպերատիվների զարգացում ✓ Ուսուցողական ու տեղեկատվական դասընթացների կազմակերպում ✓ Գյուղատնտեսական տեխնիկայի ձեռքբերում և ցածր վարձավճարներով գյուղացիներին տրամադրում 	

12	Ջրոսաշրջության գաղափարային խթանում»	Ջրոսաշրջությունից ոլորտից եկամուտ ստացող բնակիչների թվի անհատական գրողական բնակավայրերում	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Հյուրընկալող ընտանիքների ցուցակագրում, կարողությունների բարելավում ✓ Ազրոտուրիզմի և գաստրոնոմիկ տուրիզմի զարգացում՝ օգտագործելով հատկապես տեղական ավանդույթները պահպանող գյուղական բնակավայրերում առկա ներուժը ✓ Գորիս քաղաքի և գյուղական բնակավայրերի միջև զբոսաշրջային ցանցի ստեղծում ✓ Համայնքում զբոսաշրջիկին պահելու օրերի թվի ավելացում՝ նոր զբոսաշրջային հետաքրքրությունների ստեղծման միջոցով 	Հյուրընկալող ընտանիքներ, ցուցանակներ, տպագիր նյութեր, մասնագետներ՝ գիդեր, քարտեզագրողներ
11	միջավայրի	Համայնքի որպես զբոսաշրջային կենտրոնի բրենդի ձևավորում, իրազեկման բարձրացում	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Պատմամշակութային հուշարձանների, զբոսաշրջությանը սպասարկող ենթակառուցվածքների ցուցակագրում և քարտեզագրում ✓ Պատմամշակութային հուշարձանների հիմնանորոգում ✓ Ջրոսաշրջային ենթակառուցվածքների զարգացում ✓ Տեղեկատվական ցուցանակների տեղադրում ✓ Քաղաքի բրենդի ձևավորում և հանրահռչակում ✓ Ջրոսաշրջության տեղեկատվական կենտրոնի կարողությունների զարգացում 	Հյուրանոցներ, հյուրատներ, տպագիր նյութեր, մասնագետներ
13	Շրջակա պահպանություն	Համայնքի բարեկարգում և կանաչապատում	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Շաբաթօրյակների, ծառատունկերիկազմակերպում ✓ Ջրոսայգիներիբարեկարգում 	Վարկայինմիջոցներ, լուսավորությանհամակարգեր, տնկիներ, ծաղիկներ
Համայնքումներիդասարդություններիրենդերիլուծում	Շրջակա պահպանություն	Լուսավորության համակարգերի արդիականացում	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Գյուղականբնակավայրերիապահովումգիշերայինլուսավորությամբ ✓ Առկալուսավորությանհամակարգերիփոխարինումէներգախնայողներով 	Վարկայինմիջոցներ, լուսավորությանհամակարգեր, տնկիներ, ծաղիկներ
Համայնքումներիդասարդություններիրենդերիլուծում	Շրջակա պահպանություն	Շրջակա պահպանություն	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Թումոկենտրոնիստեղծում ✓ Գյուղականբնակավայրերի հանրակրթական հաստատություններում ինժեներական լաբորատորիաների ստեղծում 	Ֆինանսավորում, բուներ, ակտիվ սարքավորումներ՝ խմբեր, գործատուներ, համակարգիչներ, եռաչափ տպիչներ, SS ոլորտի փորձագետներ
Համայնքումներիդասարդություններիրենդերիլուծում	Շրջակա պահպանություն	Շրջակա պահպանություն	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Համայնքային երիտասարդական նախաձեռնությունների կենտրոնի ստեղծում ✓ Սոցիալական գործընկերության մոդելի ստեղծում՝ ուղղված երիտասարդություն-աշխատաշուկա կապի ամրապնդմանը և կարիերայի ուղղարդմանը ✓ Աշխատանքի տոնավաճառների կազմակերպում ✓ դպրոց-համալսարան-ՄԿՈՒ հաստատություններ-բիզնես կապի ստեղծում ✓ ԳՊՀ-ում, ՄԿՈՒ հաստատություններում SS ոլորտի նպատակային տեղերի բացում 	Մասնավոր ոլորտի ներդրողներ, դպրոցներ, խմբեր, գործատուներ, համակարգիչներ, եռաչափ տպիչներ, SS ոլորտի փորձագետներ

Սահմանվել են համայնքի կայուն զարգացման ցուցանիշները և դրանց թիրախային արժեքները, այսինքն համայնքի պատկերը հինգ տարի հետո, որոնք ներկայացված են Հավելված 3.-ում Մոնիթորինգի անձնագրի տեսքով:

6.2. Համայնքի զարգացման անմիջական նպատակներ

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N1.
«Գործարարության զարգացում համայնքում»
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գործարար միջավայրի բարելավում և ձեռնարկատիրություն խթանում						
	Տնտեսական աճ ու աշխատատեղերի ստեղծում	Գրանցված աշխատողների թիվը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ			
2017			2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի անմիջական նպատակ	3258	3300	3370	3450	3520	3600	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարենպաստ բիզնես միջավայրի ստեղծում						
	Ցուցանիշներ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2018	2020	2021	2022
		-	-	-	-	-	-
	2. Համայնքի տարածքում գործող կազմակերպությունների թվի աճ						
	Գործող կազմակերպությունների թիվը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
2017		2018	2019	2020	2021	2022	
	213	215	217	219	220	222	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Ենթակառուցվածքների որակի և հուսալիության բարելավման ճանապարհով ներդրումների ներգրավում 1.2. Տեղական տուրքերից ազատում և արտոնությունների տրամադրում՝ նոր աշխատատեղերի ստեղծման պարագայում 1.3. Տեղական տնայնագործական արտադրողների արտադրանքի ցուցադրություն-վաճառք փառատոների, տարբեր էքսպոնների ժամանակ 1.4. Արտադրված է Գորիսում ապրանքանիշի գովազդում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. Ագրոբիզնեսի զարգացում հատկապես գյուղական բնակավայրերում, լոբու, ալվուկի, սարիթեյի, թթի օդու արտադրության խթանում 2.2. Բոլոր ծրագրերում տեղական ներուժի ներգրավում (օր.՝ շինարարություն) 2.3. Մարքեթինգ և շուկայի ուսումնասիրություն, խորհրդատվական աջակցություն սկսնակ ձեռներեցներին 2.4. Սպառման շուկաների հայտնաբերում, արտահանման աջակցություն 2.5. Տեղական արտադրանքի գովազդ						
Ծրագրի բյուջեն	70մլն դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար							

անհրաժեշտ այլ տեսություններ	Համագործակցության զարգացման համակարգեր, փորձառումարքեր, զրոյացումներ, դրամաշնորհներ
Մրագրի հիմնական ռիսկերը	Բնակչության գործարար գիտելիքների ու հմտությունների պակաս
Մրագրի հիմնական շահառուները	Տեղական կազմակերպություններ, գյուղատնտեսության մեջ ներգրավվածներ, ներդրողներ, սկսնակ գործարարներ
Մրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022
Մրագրի համառոտ նկարագրություն	<p>2015թ. մեկնարկած «Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագիրը» կնպաստի ոչ միայն զբոսաշրջային, այլև ոչ զբոսաշրջային ոլորտների զարգացմանը՝ շինարարական աշխատանքներում տեղական ներուժի ներգրավման և հյուրանոցների մատակարարող ֆերմերային տնտեսություններին զարգացման ճանապարհով:</p> <p>Նախատեսվում է Տեխնոպարկի ստեղծում համայնքում, որը ոչ միայն ՏՏ ոլորտի զարգացման, այլև նոր ներդրողների ներգրավման և նոր աշտատեղերի ստեղծման լավագույն ազդակ կարող է դառնալ:</p> <p>Քույր քաղաքների հետ համագործակցության շրջանակներում կարող ենք զարգացնել տեղական արտադրանքի խթանումը արտերկրում, նպաստել տեղական արտադրանքի արտահանմանը:</p>

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N2.
«Համայնքում նախադրոցական կրթության բարելավում»
 (Մրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Նախադրոցական և արտադրոցական դաստիարակություն						
Մրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի նախակրթարաններում կրթության և ծառայությունների որակի բարձրացում						
	Ծնողների բավարարվածությունը նախադրոցական կրթությունից	Ելակետային և արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017 բավարար	2018 լավ	2019 լավ	2020 գերազանց	2021 գերազանց	2022 գերազանց
Մրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Շենքային պայմանների բարելավում						
	Հիմնանորոգման կարիք ունեցող նախակրթարանների թիվը	Ելակետային և արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017 10	2018 9	2019 7	2020 5	2021 3	2022 1
	2. Մենդի որակի բարձրացում						
	Մեկերեխային բաժինը նկնող սննդի չափաբաժինը	Ելակետային և արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017 190	2018 190	2019 210	2020 230	2021 250	2022 250
	3. Կրթության որակի բարձրացում, աշխատողների մոտիվացում						
	Մեկ աշխատողի միջին աշխատավարձը	Ելակետային և արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017 72752	2018 72752	2019 72752	2020 90900	2021 90900	2022 90900

Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Նախալիցարանների մասնակի կամ մեծաչափի կանոնադրական նորոգում</p> <p>1.2. Ջերմաստիճանի ստուգում, ջեռուցման պայմանների վերահսկողություն</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1 Սննդի որակի պարբերաբար ստուգում</p> <p>2.2 Հանձնախմբերում ծնողների ներգրավում, անակնկալ այցեր</p> <p>3-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>3.1 Դասալսումներ, կրթության որակի նկատմամբ անընդհատ հսկողություն, մասնագիտական վերապատրաստումներ</p> <p>3.2 Աշխատողների միջին աշխատավարձի հինարավոր բարձրացում, մոտիվացիոն մեխանիզմներ</p>
Ծրագրի բյուջեն	1.230 մլն դրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Մեթոդական, մանկավարժական նյութեր, գրենական պիտույքներ, վերապատրաստողներ
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ոչ բավարար բյուջետային միջոցներ
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Նախակրթարաններ, նախակրթական տարիքի երեխաներ, ծնողներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022թթ.
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Նախակրթարաններում իրականացվող ստուգումների խստացում, աշխատանքների անընդհատ մոնիթորինգ, ծնողների շրջանում հարցումներ, անակնկալ այցեր

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N3.
«Համայնքի մշակութային կյանքի աշխուժացում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Ակտիվ մշակութային եռամարզական կյանքի կազմակերպում		
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքում իրականացվող մշակութային միջոցառումների թվի հաճախություն	Ելակետային արժեք	
	Համայնքում իրականացվող մշակութային միջոցառումների թիվը	2017	2018
		130	150
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Համայնքում գործող մշակութային խմբակների թվի հաճախություն	Ելակետային արժեք	
	Համայնքում գործող մշակութային խմբակների թիվը	2017	2018
		7	9
	2. Մարզական միջոցառումների թվի հաճախություն	Ելակետային արժեք	
	Լավագույն մարզական ընտանիքի միջոցառման մասնակիցների թիվը	2017	2018
		9	9
	3. Համայնքի հղուրս կազմակերպվող մշակութային միջոցառումների նմանակցություն		

	Մասնակցությունների թիվ	Ելակետային արժեք	
		2017	2018
		30	32
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Մշակութային խմբակների հաճախող երեխաների թվի ավելացում, տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերում</p> <p>1.2. Մշակույթ խնորր ու թրտնների, արհեստագործական խմբակների ստեղծում</p> <p>1.3. Ազգային երգի, պարի համույթների ստեղծում, տարածում, ազգային խաղերի զարգացում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.3 Մրցութային մասին տեղեկատվության տարածում, մարզական ընտանիքների հայտնաբերում</p> <p>2.4 Կարծրատիպերի վերացում ճիշտ իրազեկման ճանապարհով</p> <p>3-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>3.1 Հայտարարվող մրցութային մասին իրազեկման բարձրացում</p> <p>3.2 Համայնքային բյուջեից ֆինանսավորում</p>		
Ծրագրի բյուջեն	385 մլն		
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Մշակութաբաններ, արվեստագետներ, մարզագույք, տեղեկատվության միջոցներ՝ մամուլ, համացանց,		
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ոչ բավարար բյուջետային միջոցներ:		
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի մշակութային և մարզական կյանքի ընդգրկված բնակիչներ:		
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022թթ.		
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Մշակութային միջոցառումների կազմակերպում, մրցաշարերի և առաջնությունների կազմակերպում: Բացի այդ, գնդի և բանակային կորպուսի հետ համատեղ կկազմակերպվեն մարզական և մշակութային բարոյահոգեբանական մթնոլորտի բարձրացում, բանակ-հասարակություն կապի ստեղծմանը: համայնքային ենթակայության մ		

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N4.
«Համայնքի բնակչության սոցիալական պաշտպանության համակարգի զորացում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի բնակչության ա		
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքում աղքատության մակարդակի նվազեցում և սոցիալական պաշտպանության համակարգի զորացում		
	Աղքատության շեմից ցածր գտնվող ընտանիքների թիվը համայնքում	Ելակետային արժեք 2017	

Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Խնամատարընտանիքի համակարգիները դրոմ աջակցություն	178
	Դիմումների թիվը խնամատարընտանիք դառնալու համար	Ելակետային արժեք 2017 4
	2. Քաղաքացիները ստանում են համակարգված սոցիալական աջակցություն՝ ծառայությունների և սոցիալական աջակցություն ստացողընտանիքների թիվը	Ելակետային արժեք 2017 160
	3. Ծերերի, անապահովների, հաշմանդամների պաշտպանություն Ցերեկային խնամքի կենտրոնների հաճախողների թիվը	Ելակետային արժեք 2017 230
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Խնամակալության հանձնաժողովի, ՍԱՏԳ-ի և համայնքում գործող ՔՀԿ-երի միջև սոցիալական համ 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1 Համայնքի ղեկավարի կողմից ընդունելությունների քանակի ավելացում,</p> <p>2.2 Դիմումների մանրամասն ուսումնասիրում</p> <p>1.2. Սոցիալական աջակցության տեղական ցանցի անմիջական մասնակցությամբ մշակել տեղական և 1.3 Համայնքում իրականացնել տեղական սոցիալական ծրագրեր,</p> <p>1.4 Թիրախ ընտանիքները տրամադրել անհրաժեշտ սոցիալական ծառայություններն աջակցություն</p> <p>3-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>3.1 Համայնքում գործող ցերեկային խնամքի կենտրոնին, Վետերանների տանը, Բարեգործական ճաշարա</p>	
Ծրագրի բյուջեն	95 մլն դրամ	
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Կամավորներ, բարեգործական կազմակերպություններ, տեղական ՔՀԿ-եր, միջազգային ուղևորներ, տե	
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Դրական փոփոխությունների և երեխաների իրենց իրավունքներն անհամապատասխան կազմակերպության թերահավատություն:	
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի խոցելի խմբերը	
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022 թթ.	
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքում ավելի մեծ ուշադրություն կհատկացվի բնակչության խոցելի խմբերին՝ ուշադրության կենտրոն Համայնքն ունի երկու սոցիալական տուն՝ նախատեսված համապատասխանաբար 20 և 14 բնակիչներ շենքային պայմանների տրամադրումն ու ջեռուցման, էլեկտրականության հարցը բավարար չէ, ան սոցիալական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների ներուժի արդյունավետ օգտագործ Համայնքում գործող հասարակական և բարեգործական կազմակերպությունների, ինչպես նաև համայ համագործակցություն, որը հնարավորություն կտա համատեղել ներուժը և ավելի թիրախային դարձնել հետ անմիջական աշխատանքը և ծառայությունների մատուցումը:	

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N5.
«Համայնքում մարզական կյանքի ակտիվացում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը		Ֆիզիկական կուլտուրայի և առողջ ապրելակերպի խրախու		
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Մարզական խմբակներում ընդգրկված երեխաների և պատանիների թիվը	Համայնքում գործող մարզական խմբակների ակտիվացում և կարողություններ		
		Ելակետային արժեք	Թիր	
		2017	2018	2019
		250	270	300
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Նորմարզածների զարգացման համարին արավորությունների ստեղծում	Ցուցանիշը		
		Խմբակների թիվը		
		Ելակետային արժեք	Թիր	
		2017	2018	2019
		4	5	7
2. Համայնքի մարզական խմբերի մասնակցությունը մարզային և հանրապետական մրցաշարերին	Մարզային և հանրապետական մարզական խաղերի թիվը	Ելակետային արժեք		
		Թիր		
		2017	2018	2019
		2/2	4/3	5/4
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ			
	1.1. Մարզադպրոցի համար գույքի ձեռքբերում			
	1.2. Ֆուտբոլի դաշտի բարեկարգում			
	1.3. Նախակրթարանների սաների ֆիզիկական պատրաստվածության հաճախակի գնահատում			
2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ				
2.1. Մարզահագուստի ձեռքբերում,				
2.2. Մարզիկներին մարզիչներին խրախուսման համակարգի մշակում և ներդրում,				
2.3. Համայնքի սպորտային նվաճումների անկյունի ստեղծում				
Ծրագրի բյուջեն	75 մլն դրամ			
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնք, կառավարություն, դոնորներ, ՔՀԿ-եր, Հովանավորներ, բարեգործներ, համայնքային ակտի			
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Մարզիկների համար հեռանկարների բացակայություն սպորտում, ծնողների ցածր հետաքրքրվածությ			
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Մարզադպրոցների և մարզական խմբակների սաներ, երեխաներ, մարզասեր բնակչություն			
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022			
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքում առողջապրելակերպի նվաճումն ապահովելու նպատակով կառավել մեծ ուշադրություն և կատակցվի իր յուր սկսած նախադպրոցական տարիքից:			

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N6.

« Բարեկարգ բակերը և խաղահրապարակները որպես համայնքի բնակչության առաջող ապրելակերպի հնարավորություն»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գորիս համայնքում բնակչության ֆիզիկական ակտիվությունը չափազանց ցածր մակա խաղահրապարակների և մարզակառույցների վիճակը չափազանց անմխիթար է/խաղ են, սակայն չեն գործում՝ քարուքանդ վիճակում են/:		
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Նպաստել համայնքի բնակիչների առողջ ապրելակերպին և մարզական կյանքի ակտիվացմանը Առողջապրելակերպովապրողքաղաքացիներիթիվը	Ելակետային արժեք	
		2017	2018
		1000	1500
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարեկարգվել են համայնքի բակերն ու խաղահրապարակները		
	Տուցանիշը	Ելակետային արժեք	
	Բարեկարգ բակերի և խաղահրապարակների թիվը	2017	2018
		-	1/1
	2. Համայնքի բնակավայրերում ակտիվացել մարզական կյանքը		
	Բնակավայրերի միջև կազմակերպվող մարզական խաղերի թիվը	Ելակետային արժեք	
		2017	2018
		4	12
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. Մշակել բակերի և խաղահրապարակների բարեկարգման և կահավորման նախագծեր</p> <p>1.2. Կազմակերպել բակերում և բնակավայրերում համայնքի բնակիչների հետքննարկումներ</p> <p>1.3 Ձևավորել աշխատանքային խումբ՝ մասնակցությամբ համայնքապետրանի, ՔՀԿ-երի, բիզնես սեկտորի և</p> <p>1.4 Ամբողջացնել նախագծերը և ծրագիր-առաջարկները</p> <p>1.4 Ծրագիր-առաջարկներին ներկայացում պտենցիալոնորներին, բարերարներին</p> <p>1.5 Համայնքում բակերի և խաղահրապարակների բարեկարգման նուղված մրցույթների անցկացում</p> <p>1.6 Շինարարական աշխատանքների կազմակերպում՝ համայնքի բնակիչների կամավորական ակտիվ մաս</p> <p>1.7 Վերնաորոգված կամ նոր պատրաստված բակերի և խաղահրապարակների բացում:</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1. Տարբեր մարզաձևերից առաջնությունների կազմակերպում բակերի և բնակավայրերի միջև</p> <p>2.3 Առողջապրելակերպի քարոզարշավի կամակերպում համայնքի բոլոր բնակավայրերում, ներառյալ պրոն ՄԿՈՒ հաստատություններում</p> <p>2.2. Լավագույն բակ, լավագույն սպորտային բնակավայր մրցույթների կազմակերպում և մրցանակաբա</p>		
Ծրագրի բյուջեն	570 մլն դրամ		
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնք, կառավարություն, դոնորներ, ՔՀԿ-եր, միջազգային կազմակերպությունների օգնություններ, բախմբեր, շինանյութ, մարզագույք, կամավորներ, սոցիալական գովազդ, պաստառներ,		
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Մարզիկների համար հեռանկարների բացակայություն սպորտում, ծնողների ցածր հետաքրքրվածությ		
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Մարզադպրոցների և մարզական խմբակների սաներ, երեխաներ, մարզասեր բնակչություն		
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022		

Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Համայնքում մատուցապրելակերպինզարկտալունպատակովառավելմեծուշադրությունկհատկացվիբոլոր սկսածնախադարոցականտարիքից:
-------------------------------	---

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N7.
«Բնակարանաշինություն»
(Ծրագրիանվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքում բնակարանաշինության խթանում					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի բնակիչների բնակարանային պայմանների բարելավում					
	Համայնքապետարանում բնակարանի հերթագրման մատյանում հաշվառված ընտանիքների թիվը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեք			
		2017	2018	2019	2020	:
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բնակելի շենքերի բարեկարգում	252	252	232	232	:
	Վերնորոգմանկարիքունեցողտանիքներիմակերեսը, քառ. Մետր	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեք			
		2017	2018	2019	2020	:
	Մանսարդային հարկերի վերակառուցում, քառ. Մ	38000	30400	22800	15200	7
		0	0	0	1000	1
	2. Բնակելիշենքերիբակերիբարեկարգում					
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	Բարեկարգմանկարիքունեցողբակերիթիվը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեք			
		2017	2018	2019	2020	:
		20	18	16	14	:
	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. Բազմաբնակարանշենքերիտանիքներինորոգում 1.2. Բազմաբնակարան շենքերում տանիքների մասսարդային հարկերի վերակառուցում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 Բազմաբնակարանշենքերիբակերիկանաչապատումութարեկարգում					
Ծրագրի բյուջեն	1120 մլն դրամ					
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Վարկայինմիջոցներ, բնակիչներիանձնականներդրումներ, միջազգայինկազմակերպություններիֆինանս					
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ոչ բավարար բյուջետային միջոցներ					

Ծրագրի հիմնական շահառուները	Բնակարանային այլամանների բարելավման կարիքուն եցող ընտանիքներ:
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022թթ.
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Եթե ծրագրի միջանկյալ արդյունքներին հասնելը հնարավոր է համայնքային բյուջեով, ապա ծրագրի անմիջական նպատակին կարելի է հասնել միայն վարկային միջոցներին երգրավմամբ: Վարկային միջոցներով կառուցված բնակարանները ցածր տոկոսով կարող են տրամադրվել նորաստեղծ ընտանապահովներին բնակարանային այլամանների բարելավման կարիքուն եցող այլ ընտանիքներին:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N8.

«Համայնքի բարեկարգումն և կանաչապարտում, կոմունալ ենթակառուցվածներ»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի աղբահանության և սանիտարացիայի բարելավում
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բնակչության բավարարվածություն համայնքում իր Գնահատականը
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Զաղաքաշինական կանոնակարգման արդիականացում Համայնքում գլխավոր հատակագծի համապատասխան տրված շինթույլ տվությունների թվի հարաբերությ %
	2. Համայնքի աղբահանության և սանիտարական մաքրման պատշաճ կազմակերպում Համայնքի սանիտարական մաքրման ենթարկվող տարածքի մակերեսի հարաբերությունը համայնքի ընդհս
	3. Համայնքի բոլոր բնակավայրերի ջրամատակարարման բարելավում Համայնքի ապահովվածությունը շուրջօրյա ջրամատակարարմս
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1. համայնքի քաղաքաշինական կանոնադրության վերանայում 1.2. համայնքի գլխավոր հատակագծի լրամշակված տարբերակի ներդրում 1.3 նոր գերեզմանատան ստեղծում, կանոնակարգված սպասարկում 1.4 համայնքում կանաչ տարածքների ավելացում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1. համայնքի գլխավոր աղբավայրի ցանկապատում, նոր աղբավայրի շահագործում 2.2. գյուղական բնակավայրերում աղբահանության կանոնակարգում 2.3 աղբի տեսակավորման մշակույթի ձևավորում 2.3 նոր աղբատար մեքենայի շահագործում 2.4 նոր աղբամանների տեղադրում

	3-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 3.1 կոյուղագծի նորոգում 3.2 վթարված հատվածների վերականգնում 3.3 ջրամատակարարման ցանցի վերակառուցում
Ծրագրի բյուջեն	660 մլն դրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Աղբատար, աղբահավաքմեքենաներ, աղբամաններ, սանիտարական պարագաներ, շինարարներ
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Բնակչության մտածողության փոփոխության դժվարություն
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Գորիս համայնքի բնակիչներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	«Մաքուր աշխիք. մատչելի ծառայություններ Գորիս և Գորայք բազմաբնակավայրի համայնք աղբահանության տազմավարության մշակում, նորաղբատար մեքենայի օգտագործում և ներդրում: Բացի այդ, «Գորիս համայնքի բարեկարգումը բնակարանային տնտեսություն» ՀՈԱԿ-ի միջոցով կշտ փողոցների ձյան մաքրման, ավազի ցանման, վազման աշխատանքներ, շնասպանություն, ծառերի ծառատունկն ծաղկապատում: Նախատեսվում է «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ մասնագիտացված օպերատորի կողմից ՀՏԶՀ միջոցով համայն վթարված հատվածների վերատեղադրում:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N9.
«Համայնքի տրանսպորտային սպասարկում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքի հասարակական տրանսպորտի աշխատանքի կազմակերպում, համայնքային ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանություն և շահագործում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի տրանսպորտային սպասարկման կանոնակարգում						
	Գնահատականը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Գյուղական բնակավայրերի տրանսպորտային սպասարկման բարելավում Համայնքի կենտրոնական բնակավայրի հետ հասարակական տրանսպորտի սպասարկում ունեցող	միջին	միջին	միջին	բարձր	բարձր	
		Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
	4	5	9	9	9	9	

Բնակավայրերի թիվը	2. Համայնքային ենթակայության ճանապարհների բարեկարգում և ենթակառուցվածքների ստեղծում						
	Համայնքի ենթակայության տակ գտնվող ճանապարհների ամեն տարի բարեկարգված հատվածի երկարության հարաբերությունը համայնքի ենթակայության տակ ճանապարհների ընդհանուր երկարությանը, %	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		2,5	2,5	3	4	10	10
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1. նոր միկրոավտոբուսների ձեռքբերումները թուղուշահագործում</p> <p>1.2. ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում</p> <p>1.3 քաղաքաշինական տեխնիկայի ձեռքբերում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1 ճանապարհային նշանների տեղադրում</p> <p>2.3 ավտոբուսային կանգառների կառուցում և կահավորում</p> <p>2.4 ճանապարհների նշագծում</p>						
Ծրագրի բյուջեն	970 մլն դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Միկրոավտոբուսներ, ճանապարհաշինական տեխնիկա, շինարարներ, ճանապարհային կահավորանքի տարրեր						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Սակավ բյուջետային միջոցներ						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Գորիս համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	<p>Համայնքում հասարակական տրանսպորտով երթևեկության կազմակերպման համար համայնքապետարանը պարբերաբար կազմակերպում է ավտոբուսային ու միկրոավտոբուսային երթուղիների մրցույթներ: Մրցույթին մասնակից կազմակերպություններ շատ հազվադեպ են լինում բիզնես տեսանկյունից ոչ շահավետ լինելու համար: Համայնքում միջբնակավայրային փոխադրումն իրականացվում է հիմնականում տաքսիներով: Համայնքում նոր ավտոբուսներ շահագործումը համայնքապետարանի կողմից կտանի հասարակական տրանսպորտի ավելի արդյունավետ կառավարմանը, քաղաքակիրթ սպասարկման կազմակերպմանը, նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը և բնակչության ու զբոսաշրջիկների միջբնակավայրային տեղաշարժի դյուրինացմանը:</p> <p>Համայնքում տեխնիկայի սակավության պատճառով ճանապարհաշինական, ձեռնարկման, ճանապարհների անցանելիության, տեխնիկական և բարեկարգման աշխատանքները պատշաճ կերպով չեն կատարվում, ուստի ավտոմոբիլային պարկի հարստացումը նոր տեխնիկայով լուծում կտա այս խնդրին:</p>						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N 10
«Աղետների ռիսկերի նվազեցում և քաղաքացիական պաշտպանության»
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Աղետների ռիսկերի նվազեցման և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության պաշտպանության ու քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների իրականացում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Հեղեղատարների քարեկարգում և քաղաքացիական պաշտպանություն						
	Ցուցանիշը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
	-	-	-	-	-	-	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Վարարակն գետի մաքրում և հեղեղատարների նորոգում						
	Մաքրման ենթակա հեղեղատարների երկարությունը, կմ	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		8,7	7,8	7,0	6,3	5,6	4,4
	2. Քաղաքացիական պաշտպանության իրականացում						
Քաղաքացիական պաշտպանության պլանի առկայություն	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
	Առկա է	Առկա է	Առկա է	Առկա է	Առկա է	Առկա է	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 Վարակն գետի հունի մաքրում 1.2 Հեղեղատարների վերականգնում 1.3 Եզրառումների նորոգում 1.4 Գետի վնասված հենապատերի վերակառուցում 1.4 Գետի վրայով անցնող կամուրջների վերականգնում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 Քաղաքացիական պաշտպանության նախապատրաստական միջոցառումների իրականացում 2.2 ԱԻՆ-դպրոցներ-համայնքապետարան կապի զարգացում՝ դասընթացներ, իրազեկման միջոցառումներ						
Ծրագրի բյուջեն	75 մլն դրամ						
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Մաքրող տեխնիկա և աշխատուժ, իրազեկման նյութեր, ԱԻՆ աշխատակիցներ						
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Սակավբյուջե տարիներում, բնակչության անտեղյակություն						
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի բնակիչներ						
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022						
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Հաշվի առնելով ռելիեֆը և տարածաշրջանային եղանակային պայմանները՝ հեղեղատարների և Վարարակն գետի՝ որպես գլխավոր հեղեղատարի մաքրումը թույլ կտա նվազեցնել հեղեղումների վտանգը:						

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N11.
«Գյուղատնտեսության զարգացում»
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գյուղատնտեսության զարգացման խթանում																																	
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Գյուղատնտեսական եկամուտների աճ համայնքում Համայնքի՝ գյուղատնտեսությամբ զբաղվող բնակիչների եկամուտների տարեկան աճ,			<table border="1"> <tr> <th colspan="2">Ելակետային արժեք</th> <th rowspan="2">Թ</th> </tr> <tr> <th>2017</th> <th>2018</th> </tr> <tr> <td>6</td> <td>15</td> <td>2</td> </tr> </table>	Ելակետային արժեք		Թ	2017	2018	6	15	2																						
Ելակետային արժեք		Թ																																
2017	2018																																	
6	15	2																																
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	<p>3. Անասնապահության զարգացումն արտավայրերի կառավարում</p> <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Ցուցանիշներ</td> <td>Ելակետային արժեք</td> <td colspan="2">Թ</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td>2017</td> <td>2018</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td>-</td> <td>-</td> <td></td> </tr> </table> <p>4. Համայնքում երմնաբուծության զարգացումն որտեղիսն ալոգիաների ներդրում</p> <table border="1"> <tr> <td colspan="2">Ցուցանիշներ</td> <td>Ելակետային արժեք</td> <td colspan="2">Թ</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td>2017</td> <td>2018</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td>-</td> <td>-</td> <td></td> </tr> </table>				Ցուցանիշներ		Ելակետային արժեք	Թ				2017	2018	2			-	-		Ցուցանիշներ		Ելակետային արժեք	Թ				2017	2018	2			-	-	
Ցուցանիշներ		Ելակետային արժեք	Թ																															
		2017	2018	2																														
		-	-																															
Ցուցանիշներ		Ելակետային արժեք	Թ																															
		2017	2018	2																														
		-	-																															
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1 Սակավաջուր արտավայրերում անասնախմոցների տեղադրում</p> <p>1.2 Նորագույն տեխնալոգիաներով հագեցած անասնապահանոցի կառուցում</p> <p>1.3 Կաթիվերամշակման արտադրամասի կառուցում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1 Վարկային միջոցների հաշվինսերմի գնում և ցածր գներով վաճառք գյուղական բնակավայրերին</p> <p>2.2 Գյուղատնտեսական կոոպերատիվների զարգացում</p> <p>2.3 Ուսուցողական ու տեղեկատվական դասընթացների կազմակերպում</p> <p>2.4 Գյուղատնտեսական տեխնիկայի ձեռքբերում և ցածր վարձավճարներով գյուղացիներին տրամադրում</p>																																	
Ծրագրի բյուջեն	650 մլն դրամ																																	
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Գյուղտեխնիկա, ուսուցողական նյութեր, գյուղատնտեսներ, վարկային միջոցներ																																	
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ծրագրի արդյունավետ իրականացում գյուղական բնակավայրերում																																	
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի՝ գյուղատնտեսությամբ զբաղվող անհատներ և ֆերմերային տնտեսություններ																																	
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022																																	

Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	<p>2016թ. մարտին ստեղծվել է «Գործիս համայնքի արտոգտագործողներին՝ որին պատկանել տեսական ու սոցիալական զարգացման ճանապարհով խթանել համայնքի բնակչության համայնքի արտավարերի կառավարման և անասնապահության զարգացման պլանի իրականացման մ Համաձայն «Գյուղատնտեսական բարեփոխումների աջակցության» ԾԻԳ-ի, Գործիս համայնքի արտո ի և Գործիս համայնքի պետարանի միջև կնքված նախնական պայմանագրի՝ ՀԲ միջոցներով համայնքի մերձակասակավաջուր արտավարերում պետք է տեղադրվեն թվով 4 հատվածային պլանում կանանոթագույն տեխնալոգիաներով հագեցած անասնապահության դանոցի կառուց ու ընդարձակումը՝ մասնավորապես՝ միաժամանակ կուծելով բուժասանիտարական, մասնաթերքի իրացման նայլ հարցեր:</p>
-------------------------------	--

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N12.
«Շրջակա միջավայրի պահպանություն»
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքում շրջակա միջավայրի պահպանություն				
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնքի բարեկարգում, կանաչապատում, լուսավորություն				
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Ցուցանիշը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժե		
1. Համայնքի բարեկարգում և կանաչապատում Տարվակտրվածքով մաքրման շաբաթօրյակների թիվը		2017	2018	2019	2020
	4	10	10	10	10
	2. Լուսավորության համակարգերի արդիականացում Համայնքում էներգախնայող լամպերով լուսավորվող տարածքի հարաբերությունը ընդհանուր լուսավորվող տարածքին, %		2017	2018	2019
Շրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 Շաբաթօրյակների, ծառատունկերի կազմակերպում 1.2 Զբոսայգիների բարեկարգում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 Գյուղական բնակավայրերի ապահովում գիշերային լուսավորությամբ 2.2 Առկա լուսավորության համակարգերի փոխարինում էներգախնայողներով	36	50	60	70
Ծրագրի բյուջեն	870 մլն դրամ				
Ծրագրի իրականացման համար	Վարկային միջոցներ, լուսավորության համակարգեր, տնկիներ, ծաղիկներ				

անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Սակավթյուզետային միջոցներ, բնակիչների ցածր պատրաստակամություն
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Գորիս համայնքի բնակիչներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Գորիսի համայնք պետարանին խաթման նախաձեռնության համայնքում պարբերաբար կկատարվեն մաքրման ընդգրկելով բոլոր հիմնարկ-ձեռնարկություններին, համայնքային ենթակառուցվածքային կառուցվածքներին, հասարակական կազմակերպություններին: Վարկային միջոցներով համայնքի բոլոր լուսատուները կփոխարինվեն էներգախնայող լուսատուներով, 60%-ով նվազեցնել էլեկտար էներգիայի ծախսը՝ ուղղելով տնտեսած միջոցները գյուղական լուսավորության համակարգերի կառուցմանը:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N13.
«Զբոսաշրջության զարգացման խթանում»
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքում զբոսաշրջության զարգացման խթանում						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Համայնք այցելող զբոսաշրջիկների թվի աճ						
	Հյուրանոցներում այցելությունների թիվը ¹	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
	11161	14000	18000	23000	28000	32000	
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	Զբոսաշրջությունից ոլորտից եկամուտ ստացող բնակիչների թվի աճ հատկապես գյուղական բնակավայրերում						
	Հյուրընկալող ընտանիքների և հյուրատների թիվը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		27	35	40	45	50	60
Համայնքի՝ որպես զբոսաշրջային կենտրոնի բրենդի ձևավորում, իրազեկման բարձրացում							
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	Տեղեկատվական բուկլետների, քարտեզների թվաքանակը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		2500	3000	3500	4000	4500	5000
1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 Հյուրընկալող ընտանիքների ցուցակագրում, կարողությունների բարելավում 1.2 Ազրոտուրիզմի և գաստրոնոմիկ տուրիզմի զարգացում՝ օգտագործելով հատկապես տեղական ավանդույթները պահպանող գյուղական բնակավայրերում առկա ներուժը 1.3 Գորիս քաղաքի և գյուղական բնակավայրերի միջև զբոսաշրջային ցանցի ստեղծում 1.4 Համայնքում զբոսաշրջիկին պահելու օրերի թվի ավելացում՝ նոր զբոսաշրջային հետաքրքրությունների ստեղծման միջոցով 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ							

¹ Ցուցանիշը ստացվել է միայն 10 խոշոր հյուրանոցների տվյալների հիման վրա

	<p>2.1 Պատմամշակութային հուշարձանների, զբոսաշրջությանը սպասարկող ենթակառուցվածքների ցուցակագրում և քարտեզագրում</p> <p>2.2 Տեղեկատվական ցուցանակների տեղադրում</p> <p>2.3 Քաղաքի բրենդի ձևավորում և հանրահռչակում</p> <p>2.4 Զբոսաշրջության տեղեկատվական կենտրոնի կարողությունների զարգացում</p>
Ծրագրի բյուջեն	45 մլն
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Հյուրանոցներ, հյուրատներ, հյուրընկալող ընտանիքներ, ցուցանակներ, տպագիր նյութեր, մասնագետներ՝ գիդեր, քարտեզագրողներ
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Համայնքի բնակիչների մոտ հյուրասիրության և բիզնեսի միջև սահմանի բացակայություն
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Զբոսաշրջության մեջ ներգրավվածներ, զբոսաշրջությանը սպասարկող ծառայություններ մատուցողներ, համայնքի բնակիչներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	<p>Համայնքում գործում է զբոսաշրջության տեղեկատվական կենտրոն, որը համակարգում է համայնքի զբոսաշրջային գործունեությունը՝ տեղեկատվական նյութերի տպագրություն, միջազգային զբոսաշրջային կազմակերպությունների հետ համագործակցություն, հյուրանոցային տնտեսությունների, ռեստորանների, խանութների աշխատակիցների հետ դասընթացների կազմակերպում, քույր քաղաքների հետ համագործակցություն, զբոսաշրջության վիճակագրության վարում: Տեղեկատվական կենտրոնի վերափոխումը Տուրիզմի զարգացման հիմնադրամի առավել արդյունավետ կոարձեի վերը նշված գործառույթները:</p> <p>Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագրով Գորիս քաղաքը կվերահսկի զարգացած զբոսաշրջային հանգույցի իր բոլոր բաղադրիչներով:</p>

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N14.
«Համայնքային տնտեսության արդյունավետ կենտրոնի ստեղծում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Երիտասարդների մասնակցությունը ենթադրված գործունեությունը համայնքի զարգացման գործընթացներում և հնարավորությունները որդապատճառներ դառնալու իրենց համայնքում փոփոխությունների դերակատար		
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Գորիս համայնքում տեղեկատվական կենտրոնի ստեղծումը համայնքային տնտեսության արդյունավետ կենտրոնի ստեղծումը:		
	Կենտրոնի առկայությունը	Ելակետային արժեք 2017	-
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Գորիս համայնքում երիտասարդների համախմբվել և ձևավորել են համայնքային տնտեսության արդյունավետ կենտրոնի ինքնուրույն գործունեությունը	Ելակետային արժեք 2017	-
	2. Երիտասարդները ակտիվացել են և հանդես են գալիս համայնքային տնտեսության արդյունավետ կենտրոնի ստեղծման գործընթացում:	Ելակետային արժեք 2017	-
	Երիտասարդների հետ միջոցառումների քանակ	Ելակետային արժեք 2017	2

Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1 Երիտասարդական նախաձեռնող խմբի ստեղծում</p> <p>2.2 Երիտասարդական կենտրոնի ֆորմավացում</p> <p>2.3 Երիտասարդական կենտրոնի տարածքի վերանորոգում և կահավորում,</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1 Երիտասարդական կենտրոնի կողմից մշակվել են երիտասարդներին մատուցվող ծառայությունների փա</p> <p>2.2 Կենտրոնի կողմից երիտասարդներին մացուցվում են 3 ուղղություններով ծառայություններ՝ քաղաքացի կարողությունների զարգացում, աշխատանքի ուղղորդում և աշխատաշուկայում երիտասարդության մրցուն</p>
Ծրագրի բյուջեն	11 մլն դրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնքի և հասարակական, միջազգային կառույցներ, դպրոցներ, բուհեր, ակտիվ խմբեր, գործատու՝
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Երիտասարդների պատրաստակամությունը
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Համայնքի դպրոցականներ և երիտասարդներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Ծրագրի նպատակն է զարգացնել Գորիսի խոշորացված համայնքի երիտասարդներին՝ բարձրացնելով Այս ծրագրի շրջանակներում համայնքի Գորիս, Վերիշեն, Ակներ, Խձորեսկ, Ներքին Խնձորեսկ, Բ բնակավայրերի 16-30 տարեկան երիտասարդները հնարավորություն կունենան մասնակցելու ծր երիտասարդները հնարավորություն կունենան վեր հանել համայնքային հիմնախնդիրներ, նպաստ կարողություններ, ինքնարտահայտվել և մասնակցել համայնքում որոշումների կայացման գործընթաց Ծրագրի շրջանակներում կձևավորվի համայնքային երիտասարդական նախաձեռնությունների կենտ մատուցելու համայնքի բոլոր բնակավայրերի երիտասարդներին՝ դառնալով երիտասարդների համախ կենտրոն:

Ծ Ր Ա Գ Ր Ի Ա Ն Ձ Ն Ա Գ Ի Ր N15.
«Համայնքում երիտասարդության զբաղվածության խթանում SS ոլորտում»
(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Համայնքում բարձր երիտասարդության գործազրկության մակարդակը. Ցածր է երիտասարդության ներգրավվածությունը տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում:					
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Խթանել համայնքում երիտասարդների զբաղվածությունը՝ շեշտադրելով SS ոլորտի զարգացումը SS ձեռնարկություններում ընդգրկված երիտասարդների թիվը	Ելակետային արժեք		Թիրախային արժեք		
		2017	2018	2019	2020	2022
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	<p>1. Աջակցել համայնքի հանրակրթական հաստատություններում «Արմատ» ինժեներական լաբորատորիաների ստեղծմանը:</p> <p>Համայնքում գործող ինժեներական լաբորատորիաների թիվը</p>	Ելակետային արժեք		Թիրախային արժեք		
		2017	2018	2019	2020	2022
		2	7	7	10	12

	<p>2. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում ստեղծելի համայնքային հարթակ՝ Թումոկենտրոն երիտասարդների ընգրկվածության թիվը</p>	<p>Ելակետային արժեք</p> <p>2017</p> <p>16</p>	<p>Թիրախային արժեքի</p> <table border="1"> <tr> <td>2018</td> <td>2019</td> <td>2020</td> <td>2021</td> <td>2022</td> </tr> <tr> <td>20</td> <td>25</td> <td>30</td> <td>35</td> <td></td> </tr> </table>					2018	2019	2020	2021	2022	20	25	30	35	
2018	2019	2020	2021	2022													
20	25	30	35														
	<p>3. Աջակցելի համայնքում ՏՏ ոլորտի ձեռնարկությունների հիմնադրմանը և նրանց գործունեության ընդլայնմանը</p> <p>ՏՏ ձեռնարկություններում թիվը</p>	<p>Ելակետային արժեք</p> <p>2017</p> <p>2</p>	<p>Թիրախային արժեքի</p> <table border="1"> <tr> <td>2018</td> <td>2019</td> <td>2020</td> <td>2021</td> <td>2022</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td></td> <td>6</td> </tr> </table>					2018	2019	2020	2021	2022	3	4	5		6
2018	2019	2020	2021	2022													
3	4	5		6													
<p>Ծրագրի հիմնական գործողությունները</p>	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1 Համայնքում գործող դպրոցների, ՔՀԿ, Բիզնես կառույցների մասնակցությամբ մշակել հիմնական լաբորատորիաների հիմնադրման ծրագիր-առաջարկներ,</p> <p>1.2 Պատրաստել գովազդային հոլովակ տեղեկատվական նյութեր:</p> <p>1.3 Կազմակերպել հանդիպումներ պոտենցիալ դոնորների հետ,</p> <p>1.2 Ինժեներական լաբորատորիաների բացման միջոցառումների կազմակերպում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1 Համայնքի շահագրգիռ կառույցների մասնակցությամբ նախապատրաստել ծրագիր առաջարկ, 2.2 Կազմակերպել հանդիպում Թումո կենտրոնի հոգավարության խորհրդի և տնօրինության հետ և քննարկել կենտրոնի ստեղծման ծրագիր-առաջարկը:</p> <p>2.3 Թումոկենտրոնի շինարարական աշխատանքների կազմակերպում,</p> <p>2.4 Կենտրոնի կահավորում և բացում</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1 Աշխատանքի տոնավաճառների կազմակերպում</p> <p>2.2 դպրոց-համալսարան-բիզնես կապի ստեղծում</p> <p>2.3 ԳՊՀ-ում և քոլեջներում ՏՏ ոլորտի մասնագիտությունների գծով նպատակային տեղերի հատկացման գործընթացին աջակցության կազմակերպում</p>																
<p>Ծրագրի բյուջեն</p>	<p>410 մլն դրամ</p>																
<p>Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ</p>	<p>Համայնքի, կառավարության, ՔՀԿ և Մասնավոր ոլորտի ֆինանսավորում, ներդրողներ, դպրոցներ, Գ ՄԿՈՒ հաստատություններ, համայնքային ակտիվ խմբեր, գործատուներ, շինանյութեր, սարքավորում գովազդային հոլովակ, տեղեկատվական նյութեր, փորձագետներ:</p>																
<p>Ծրագրի հիմնական ռիսկերը</p>	<p>Երիտասարդների պատրաստակամություն, կադրային խնդիր</p>																
<p>Ծրագրի հիմնական շահառուները</p>	<p>Համայնքի դպրոցականներ և երիտասարդներ</p>																
<p>Ծրագրի սկիզբ և ավարտ</p>	<p>2018-2022</p>																
<p>Ծրագրի համառոտ նկարագրություն</p>	<p>Համայնքում տնտեսության ներկա պայմաններում երիտասարդների գործազրկության մակարդակը բարձր է: Մտահոգիչ է մասնագիտությամբ աշխատող և տնտեսապես ոչ ակտիվ երիտասարդների ցուցանիշը: Վերջին տարիներին Գորիսում գործող մի քանի ՏՏ ոլորտի ընկերությունների արդյոք գործունեությունը, ինչպես նաև երիտասարդների մեծ հետաքրքրությունը ոլորտի նկատմամբ փաստը Գորիսի երիտասարդությունը ունի մեծ ներուժ և աջակցության դեպքում կարող է դառնալ ՏՏ ոլորտի մասնաշաղկապ համայնքներից մեկը: Ցածր մակարդակի վրա է գտնվում երիտասարդների մասնագիտացմանը, որը նրանց աշխատաշուկայում դարձնում է ոչ մրցունակ:</p> <p>Ծրագիրը շրջանակներում նախատեսվում է համայնքի հանրակրթական դպրոցներում ստեղծել «Արմատ» ինժեներական լաբորատորիաներ և Թումոկենտրոն: Դպրոց-ԳՊՀ-ՄԿՈՒ հաստատություններ-Թումո կ</p>																

քառակողմ համագործակցության ստեղծումը թույլ կտա Թումո կենտրոնի հիմքի վրա զարգացնել SS համայնքում: Թումո կենտրոնի ստեղծումը թույլ կտա արդյունավետ իրացնել համայնքում առկա ինտելեկտուալ ներուժը: Միաժամանակ աշխատանքներ կհարակնացվեն համայնքում SS ձեռնարկությունների բացման և արդյունավետ աշխատանքների ծավալման համար:

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N16.
«Դիպակեպի և հարակից ճանապարհի վերակառուցում»
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գորիս բնակավայրի դիտակետը գտնվում է անմխիթար, անհրապույր վիճակում և բացակայում են անհրաժեշտ		
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ենթակառուցվածքների բարելավման միջոցով նպաստել զբոսաշրջության զարգացմանը՝ Գորիս համայնքի ապահովելով երկարաժամկետ զարգացում	Դիտակետ այցելուների քանակը	Ելակետային արժեք
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարեկարգվել են դիտահրապարակները և շրջակա տարածքը	2017	150
	Բարեկարգված դիտահրապարակների քանակը	Ելակետային արժեք	2017
	2. Ընդլայնել ժամանցի և հանգստի գոտիները՝ համայնք բնակների և զբոսաշրջիկների համար ստեղծված ժամանցի և հանգստի գոտիների քանակը	Ելակետային արժեք	2017
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 Դիտահրապարակների կառուցում /2 Հատ՝ 24 մ 1.2 Քարե հենապատի կառուցում /448 խմ 1.3 Ավտոճանապարհի կառուցում՝ ասֆալտբետոնե ծածկույթով /1143քմ 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 Հեծանվային անցուղիների կառուցում՝ բետոնե կանոնավոր սալիկներով /334.8 քմ 2.2 Փայտե, քարե նստարանների տեղադրում՝ 12 հատ 2.3 Ծառատնկում՝ 60 հատ, կանաչապատում՝ 400քմ, արտաքին լուսավորության անցկացում՝ 12 սյուն 2.4 Ճեմուղիների կառուցում / 2550 քմ		
Ծրագրի բյուջեն	148,217,218 ՀՀ դրամ		
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնք, պետական, մասնավոր ոլորտի ֆինանսավորում, ներդրողներ, համայնքային ակտիվ խմբեր փորձագետներ,		
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Կառավարության կողմից ծրագրի հաստատումը		
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Գորիս համայնքի բնակիչներ, զբոսաշրջիկներ		
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	2018-2022		

Ծրագրի համառոտ նկարագրություն Զբոսաշրջության ոլորտը զարգացնելու նպատակով՝ Գորիսում անհրաժեշտ է խթանել նոր ենթակառուցված Տարիների ընթացքում որևէ շինարարական աշխատանք չի իրականացվել բարձունքի հաշվաճում և դ վերականգնել այս տարածքի երբեմնի տեսքը՝ ապահովելով զբոսաշրջիկների մեծ հոսք և խթանելով հարս Տարածքի բարեկարգումն իրենից ենթադրում է հյուրերի ժամանցի արդյունավետ կազմակերպում, մաքուր և նաև զբոսաշրջիկների շփումները բնակչության հետ: Տեղի մշակույթին ու ավանդույթներին մոտիկից ծանոթ լրացուցիչ եկամուտներ ստանալու հնարավորություն, կնպաստի սոցիալական աշխուժությանը, իսկ զբոսաշր կարևոր գործոն են արտագաղթի կանխման համար:

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N 17.
«Կենտրոնական հրապարակի հարող տարածքի բարեկարգում / Գավառագիտական թանգարանի հարակից այգի/»

(Ծրագրիականում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Քաղաքի հրապարակի հարող տարածքները ամբողջովին անբարեկարգ, քարուքանդ և անխթան վիճակ				
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բարելավել Գորիս քաղաքի հրապարակի հարող տարածքները՝ ստեղծելով տեսական զարգացման հարկավոր ապահովելով երկար ժամկետով զարգացում:				
	Տնտեսվարող օբյեկտների թիվը	Ելակետային արժեք	Թիրախային		
		2017	2018	2019	2020
		7	15	18	20
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարեկարգվելը նդլայնվել է քաղաքի ժամանցի կանգնող ստիգոտիները:				
	Ժամանցի կանգնող ստիգոտիների քանակը	Ելակետային արժեք	Թիրախային		
		2017	2018	2019	2020
		2	5	7	8
	2. Քաղաքաբնակների կայքերի կամ արտոնդրվել են ժամանցի կազմակերպման նոր հնարավոր բաղադրարանների և այցելուների քանակը				
		Ելակետային արժեք	Թիրախային		
		2017	2018	2019	2020
		1000	5000	8000	10000
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 Ծաղկանոցների կառուցում՝ 690քմ 1.2 Բետոնե և բազալտե հատակների կառուցում՝ 2700քմ 1.3 Եզրառունների կառուցում՝ 123 գծամետր 1.4 Դեկորատիվ ջրավազանների կառուցում՝ 2 հատ՝ ընդհանուր 60քմ 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 Կանաչապատում՝ դեկորատիվ ծառերով և թփերով՝ 80 հատ 2.2 Նստարանների տեղադրում՝ 12 հատ				
Ծրագրի բյուջեն	87882380 ՀՀ դրամ				
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնքի, պետական, մասնավոր ոլորտի ֆինանսավորում, ներդրողներ				
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Կառավարության կողմից ծրագրի հաստատումը				
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Գորիս բնակավայրի բնակչություն՝ 21290 մարդ, համայնք այցելող զբոսաշրջիկներ՝ տարեկան 17.000				

Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Ակիզբ մայիս 2018թ. Տևողությունը՝ 6 ամիս:
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Գործիսի կենտրոնական հրապարակի հարակից տարածքների բարեկարգումը և ենթակառուցված կնպաստի արտաքին և ներքին զբոսաշրջիկների թվի աճին, միաժամանակ ավելացնելով զբոսեկամուտները, առաջարկելով ավելի բարձր զբոսաշրջային ծառայություններ, և համայնքի համար ս հոսքեր:

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N 18.
«Մշակույթի տան հարակից ճեմուղու բարեկարգում»
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գործիսի մշակույթի տան ճեմուղին գտնվում է անբարեկարգ վիճակում			
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Բարելավել մշակույթի տան ճեմուղին՝ Գործիսի համայնքում ստեղծելով տեսական զարգացման համար բար ապահովելով երկարաժամկետ զարգացում			
	Տեսնեսվարող օբյեկտների քանակը	Ելակետային արժեք	Թիրախ	
		2017	2018	2019
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարեկարգվել մշակույթի տան շրջակա տարածքը			
	Բարեկարգված տարածքը	Ելակետային արժեք	Թիրախ	
		2017	2018	2019
		7	25	30
	2. Ընդլայնվել ժամանցի և հանգստի գոտիները՝ համայնքաբնակիչների և այցելուների համար ստեղծելով ժամանցի և հանգստի տեղերի և այցելուների քանակ			
		Ելակետային արժեք	Թիրախ	
	2017	2018	2019	
	500	2000	5000	11
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 Դիտահրապարակների կառուցում /2 Հատ՝ 24 մ 1.2 Քարե հենապատի կառուցում /448 խմ 1.3 Ավտոճանապարհի կառուցում՝ ասֆալտբետոնե ծածկույթով /1143 քմ 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 Հեծանվային անցուղիների կառուցում՝ բետոնե կանոնավոր սալիկներով /334.8 քմ 2.2 Փայտե, քարե նստարանների տեղադրում՝ 12 հատ 2.3 Օտառատնկում՝ 60 հատ, կանաչապատում՝ 400 քմ, արտաքին լուսավորության անցկացում՝ 12 սյուն 2.4 Ճեմուղիների կառուցում / 2550 քմ			
Ծրագրի բյուջեն	53 514 900 ՀՀ դրամ			
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Մասնավոր ոլորտի ֆինանսավորում, ներդրողներ, դպրոցներ, բուհեր, ակտիվ խմբեր, գործատուներ, տեղաշափ տախիներ, ՏՏ ոլորտի փորձագետներ			

Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Կառավարության կողմից ծրագրի հաստատումը
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Գորիս բնակավայրի մշակույթի փան հարակից փարածքում բիզնես գործունեություն ծավալող և նախապես նախապես ստեղծող, համայնքաբնակներ, զբոսաշրջիկներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Ակիզբ մայիս 2018թ. Տևողությունը՝ 4 ամիս:
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Մշակույթի կենտրոնին հարող փողոցը, որպես կենտրոնական հարող հարված, կարևոր նշանակություն քաղաքի կենտրոնում, նաև մշակութային հասարակությունները կապող հարված է. Գուսան Աշուրի անվան մշակութային կենտրոն, Երկրագիտական Թանգարան, Քաղաքի կենտրոնական զբոսայգի, սպասարկման օբյեկտներ, կարևոր հարվածն է և զբոսաշրջային կարևոր երթուղի: Հարակից փարածքներում են գտնվում Գորիս վերականգնել է և առևտրի կենտրոն է : Պասաժի հիմնական փարածքները ազատ են և բիզնես ճանապարհահարվածի բարեկարգումը կնպաստի նաև խանութների գործունեության աշխուժացմանը: Շուրջ և հաջող գործունեություն ծավալել:

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N 19.
«Քարանձավային քաղաքի վերականգնում»

(Ծրագրիանվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Հին Գորիսի պատմաճարտարապետական հուշարձանները վնասված վիճակում են և չեն նպաստում զբոսաշրջության			
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ապահովել Գորիսի արգելավայրի (Հին Գորիս) պահպանումն ու ապահովել արգելավայրի տարածքի ներառյալ ինքնաբերական և արհեստական թանկարժեքային հուշարձանների կառուցվածքի վերականգնման և այն համապատասխանեցնել զբոսաշրջիկների քանակը	Ելակետային արժեք		
		2017	2018	
		250	500	2000
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարելավվել է Հին Գորիսի պատմական նշանակության կարևորագույն վայրերի ներկա անմիջական վերականգնված քարանձավների թիվը	Ելակետային արժեք		
		2017	2018	
		2	7	7
	2. Բարելավվել է զբոսաշրջության ոլորտում մատուցվող ծառայությունների որակը, համայնքում ենթակառուցվածքները:	Ծառայություն մատուցողների քանակ	Ելակետային արժեք	
			2017	2018
			16	20
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ			
	1.1 Զբոսաշրջային ճանապարհների, հեղուկության և էներգիայի ենթակառուցվածքի վերականգնում			
	1.2 Քարանձավային բնակարանների հարակից փարածքների վերականգնում, ամֆիթատրոնի հարակից փարածքի վերականգնում			
	1.3 Ամֆիթատրոնի վերականգնում			
	1.4 Հին հեղուկության կամ ուղիների վերականգնումը, որը վերականգնի Գորիս քաղաքի կենտրոնի Գորիսի արգելավայրի			
	2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ			
2.1 Վերականգնել 2 «Քրապակեր», որոնք կհամալրվեն ավանդական կահույքով և սարքավորումներով: Կացալ խոհանոցներ:				
2.2 Տեղեկատվական պատուհանների պատրաստում և տեղադրում				
2.3 Գովազդային նյութերի պատրաստում				

Ծրագրի բյուջեն	83 440 000 ՀՀ դրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնքային, պետական և մասնավոր ոլորտի ֆինանսավորում, համայնքային ակտիվ խմբեր, շինատ
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Կառավարության կողմից ծրագրի հաստատումը
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Չքոսաշրջիկներ, համայնքաբնակներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Ակիզբ - հունիս 2018թ. Ավարտ - հունիս 2019թ.
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	տևողությունը՝ 12 ամիս: Առաջարկվող ծրագիրը հենվում է հին քաղաքաշինական նախագծման կառուցվածքի վրա, որի նպատակ ենտրոն: Նախատեսված աշխատանքները ոչ միայն կապահովեն հուշարձանի պահպանումը, այլև կազարգացումը, և համապատասխանաբար՝ համայնքի կյանքի ակտիվացումը: Հին Գորիսի վերականգնման հատ ներդրողները նույնպես կարող են օգուտ քաղել ծրագրից: Կավելանան հյուրանոցները, սպա կզարգանա հուշանվերների վաճառքի շուկան:

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N 20.

«Գորիսյան կասկադ»

(Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գորիսի ԱԿՁԲ ակունցի անվան դպրոցի դիմացի այգին և կից աստիճանահարթակը գտնվում են անբարեկարգ		
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Նպաստել Գորիսի համայնքի բարեկարգման նուրիտասարդների ժամանակակից կազմակերպմանը՝ Գորիսի ԱԿՁ Միջոցառումների քանակը	Ելակետային արժեք	
		2017	2018
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարեկարգվել են ԱԿՁԲ ակունցի անվան դպրոցի հարակից այգին և աստիճանահարթակը, վերականգնված աստիճանահարթակը (գծամետր)	Ելակետային արժեք	
		2017	2018
	2. «Երազանքների այգին» և «Գորիսյան կասկադ» դարձել գորիսյաների տասարդության, համայնքի կյանքի ակտիվացումը	Ելակետային արժեք	
		2017	2018
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 Աստիճանահարթակի վերակառուցում, 1.2 Այգու զբոսաշրջիկ սալահատում 1.3 Ծառատնկում, կանաչապատում, արտաքին լուսավորության անցկացում, 1.4 Փայտե, քարե նստարանների տեղադրում, 1.5 Աստիճանների գունազարդում երիտասարդների կողմից 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 2.1 Միջոցառումների ծրագրի մշակում՝ երիտասարդների անմիջական մասնակցությամբ, 2.2 Միջոցառումների, փառատոների, համաերգների կազմակերպում	Ելակետային արժեք	
		2017	2018

Ծրագրի բյուջեն	15 000 000 ՀՀդրամ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնքային, հասարակական մասնավոր կառույցների կողմից ֆինանսավորում, երիտասարդականակրի
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցները
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Գորիս համայնքի բնակաիջներ, զբոսաշրջիկներ
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Այիգը - հունիս 2018թ. Ավարտ - հուլիս 2018թ.
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	Տևողությունը՝ 13 ամիս: Ծրագրով նախատեսվում է բարեկարգել Գորիսի Ակսել Բակունցի դպրոցի հարակից այգին, գունազարդելու և «Նրազանքի այգի»։ Այգու նկից աստիճանները կբարեկարգվեն, երկու հետաքրքիր դիզայնով։ Յուրաքանչյուր աստիճանը նախատեսվում է իրականացումը անող մի կարգախոսություն են որդաստիճաններով բարձրագույնը հինարավորություն կտրվելու և իրերազանքի հասանելու անսպարիդ։ Ասպ որի վրա այցելուները կարող են գրել իրենց նվիրական երազանքները։ Այգու և աստիճանների բարեկարգումը համայնքն ավելի գեղեցիկ ու հետաքրքիր կդարձնի։ որտեղ նախկինը կարող են պարբերաբար հավաքվել և կազմակերպել տարատեսակ միջոցառումներ։

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N 21.
«Հեծանվային Գորիս (Goris bike)»
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գորիս համայնքում հեծանվային կիրառվում որպես տրանսպորտային միջոց, չկան հեծանվային սիրողական սպորտի զարգացման համար առանձնացված տարածքներ։						
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Խթանել հեծանվային սպորտի զարգացմանը Գորիս համայնքում՝ դարձնելով այն համայնքի բնակիչների և զբոսաշրջիկների համար հասանելի զբաղմունք։						
	Օգտվողների քանակը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Ստեղծվել են հեծանվային սպորտի զարգացման համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքներ (կանգառներ, երթուղիներ) և նաև վորվել «Գորիսի հեծանվասերների ակումբ»,						
	Հեծանվային կանգառների թիվը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
		-	4	8	10	12	14
	2. Հեծանվային սպորտը դարձել է առողջապարելակերպի և տուրիզմի զարգացման կարևոր գոյն միջոց						
	Մրցույթների քանակը	Ելակետային արժեք	Թիրախային արժեքներ				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
	-	2	4	6	7	8	
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ 1.1 «Գորիսի հեծանվասերների ակումբ (GORIS BIKE)» հեծանվասերների ակումբի ձևավորում, 2.2 Հեծանվային կանգառների կառուցում, 2.3 Հեծանվային երթուղիների մշակում, գծանշում, ցուցանակների տեղադրում 2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ						

	<p>2.1 Հեծանվային արշավների փաթեթի մշակում,</p> <p>2.2 Հեծանվային արշավների կազմակերպում գրոսաշրջիկների համար,</p> <p>2.3 Հեծանվային գրոսանքների, մրցույթների կազմակերպում համայնքի բոլոր բնակավայրերի մասնակցությամբ,</p> <p>8 000 000 ՀՀ դրամ</p>
Ծրագրի բյուջեն	Համայնքային, հասարակական և մասնավոր կառույցների կողմից ֆինանսավորում, երիտասարդականակտիվիստներ, շինանյութեր, հեծանիվներ, ցուցանակներ
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցները
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Գորիս համայնքի երիտասարդներ, գրոսաշրջիկներ
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Ակիգբ - հունիս 2018թ. Ակարսր - սեպտեմբեր 2019թ.
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Տևողությունը՝ 15ամիս:
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	<p>Գորիս համայնքում հեծանիվները չեն կիրառվում որպես տրանսպորտային միջոց, չկան հեծանվային սիրողական սպորտի զարգացման համար առանձնացված տարածքներ: Երիտասարդները, ըստ համայնքի կարարված հարցումներ, շատ են ցանկանում (67%), որ մեր համայնքում լինեն հեծանվային կանգառներ առանձնացված տարածքներ, որտեղ կկարողանային ազատ հեծանիվ վարել, մրցույթներ ու արշավներ կազմակերպել:</p> <p>Ծրագրի իրականացման արդյունքում Գորիս համայնքում կզարգանա հեծանվային սպորտը՝ որպես առողջ ապրելակերպի, երիտասարդության ժամանցի կազմակերպման և գրոսաշրջության զարգացմանը նպաստող կարևոր միջոց: Հանրության՝ մասնավորապես երիտասարդության շրջանում մեծ թիվ կկազմեն հեծանիվ վարողները: Հեծանիվները ժամանցի կազմակերպման, առողջ ապրելակերպի խթանմանը զուգահեռ կսկսեն օգտագործվել նաև որպես տրանսպորտային միջոց: Համայնքում կձևավորվի հեծանիվներով աշխատանքի գնալու մշակույթը, ինչը կնպաստի նաև մեր համայնքում ճանապարհային երթևեկության կանոնների կազմավորմանը և կանաչ քաղաքի հեռանկարի պահպանմանը:</p>

ԾՐԱԳՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ N 22.
«Քարանձավային կինոթատրոն»
 (Ծրագրի անվանում)

Պարտադիր խնդիր, որի լուծմանն է միտված ծրագիրը	Գորիս համայնքի Գորիս, Ակներ, Վերիշեն, Քարահունջ բնակավայրերի հիներակատեղիները՝ քարանձավ	
Ծրագրի անմիջական նպատակ	Ստեղծել քարանձավային կինոթատրոն՝ մոռացության մատնված քարանձավները դարձնելով մշակութային Օգտվողների քանակը	Ելակետային արժեք
		2017
Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներ	1. Բարեկարգվել և վերանորոգվել Գորիս, Ակներ, Վերիշեն, Քարահունջ բնակավայրերում մեկականը:	100
	Վերանորոգված քարանձավների թիվը	Ելակետային արժեք

		2017
2. Քարանձավները թիրախ բնակավայրերի երիտասարդների համար դարձել են հավաքատեղի և ժամանց կիտոդիտու մների քանակը		Ելակետային արժեք 2017
Ծրագրի հիմնական գործողությունները	<p>1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>1.1 Ընտրել և վերանորոգել ընտրված քարանձավային կինոթատրոնները,</p> <p>2.2 Իրականացնել քարանձավների և շրջակա միջավայրի մաքրման աշխատանքներ,</p> <p>2.3 Ձեռք բերել անհրաժեշտ արքարավորումներ և գույք,</p> <p>2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ</p> <p>2.1 Քարանձավային կինոթատրոնի վերաբերյալ համայնքի երիտասարդության իրազեկության բարձրացում</p> <p>2.2 Կինոթատրոնների աշխատանքային ժամանակացույցի պատրաստում,</p> <p>2.3 Քարանձավային կինոթատրոնը գովազդող տեղի սահմանափակ կապարաստում</p>	-
Ծրագրի բյուջեն	17 000 000 ՀՀ դրամ	
Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ այլ ռեսուրսներ	Համայնքային, հասարակական և Մասնավոր կառույցների կողմից ֆինանսավորում, երիտասարդականակտ	
Ծրագրի հիմնական ռիսկերը	Ոչ բավարար ֆինանսական միջոցները	
Ծրագրի հիմնական շահառուները	Գորիս համայնքի երիտասարդները, զբոսաշրջիկներ	
Ծրագրի սկիզբ և ավարտ	Ակիզբ - հունիս 2018թ. Ավարտ - սեպտեմբեր 2020 թ.	
Ծրագրի համառոտ նկարագրություն	<p>Տևողությունը՝ 27 ամիս:</p> <p>Գորիս համայնքը հարուստ է քարանձավներով, հետաքրքիր ժայռափորներով, որոնք կայուն յուրօրինակ մատչելիության մեջ աշխատանքներ չեն իրականացվում: Այնինչդրանց վերականգնումն ու երիտասարդության ժամանցի կազմակերպմանը, ինչպես նաև զբաղվածության զարգացմանը:</p> <p>Գորիսի համայնքային երիտասարդական նախաձեռնությունների կումբը նախատեսում է Գորիս համայնքի քարանձավային երիտասարդական շահառուներին համարձակել և շատ հետաքրքիր մտահղացում է, որը անտարբե</p>	

Համայնքի 2017թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2018-2022թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

Գ/Ն	Մուտքերի անվանումը	2017թ. փաստ.	2018թ. նախատ.	2019թ. կազմ.	2020թ. երեքի	2021թ. կազմ.	2022թ. կազմ.
	2	3	4	5	6	7	8
1	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒԲԵՐ ԸՆԴԱՄԵՆԸ	817,747,364	821,357,400	843,602,600	868,490,483	896,361,036	927,600,140
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿՍՈՒՐՏԵՐ (1+2+3)*	817,747,364	821,357,400	843,602,600	868,490,483	896,361,036	927,600,140
	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	141,094,018	108,995,000	121,464,250	135,650,088	151,802,467	170,208,358
	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	41,254,909	31,200,000	32,300,000	33,441,200	34,625,246	35,853,854
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	17,770,338	8,200,000	8,610,000	9,040,500	9,492,525	9,967,151
	Հողի հարկ	23,484,570	23,000,000	23,690,000	24,400,700	25,132,721	25,886,703
	Գույքային հարկեր այլ գույքից	77,357,722	58,700,000	67,505,000	77,630,750	89,275,363	102,666,667
	Գույքահարկ վախարարամիջոցների համար	77,357,722	58,700,000	67,505,000	77,630,750	89,275,363	102,666,667
	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	15,322,987	13,095,000	15,059,250	17,318,138	19,915,858	22,903,237
	Տեղական տուրքեր	15,322,987	13,095,000	15,059,250	17,318,138	19,915,858	22,903,237
2	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտավոր վճարներ	7,158,400	6,000,000	6,600,000	7,260,000	7,986,000	8,784,600
	Պետական տուրքեր	7,158,400	6,000,000	6,600,000	7,260,000	7,986,000	8,784,600
	Այլ հարկային եկամուտներ	0	0	0	0	0	0
	Այլ հարկերից և պարտավոր վճարներից կատարվող մատուցումներ	0	0	0	0	0	0
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ	0	0	0	0	0	0
	ՊՆՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՂՆԵՐ	613,644,000	600,283,200	600,283,200	600,283,200	600,283,200	600,283,200
	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0	0
	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0	0
	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	613,644,000	600,283,200	600,283,200	600,283,200	600,283,200	600,283,200
	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով արամարվող դրամաշնորհներ	605,611,300	590,680,700	590,680,700	590,680,700	590,680,700	590,680,700

	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դրուագիւաներ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	8,032,700	9,602,500	9,602,500	9,602,500	9,602,500	9,602,500	9,602,500	9,602,500	9,602,500	9,602,500	9,602,500
	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Երախտալ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ*	63,009,346	112,079,200	121,855,150	132,557,195	144,275,370	157,108,583	157,108,583	157,108,583	157,108,583	157,108,583	157,108,583
	Տոկոսներ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Շահաբաժիններ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	18,603,552	16,500,000	17,325,000	18,191,250	19,100,813	20,055,853	20,055,853	20,055,853	20,055,853	20,055,853	20,055,853
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	7,561,058	7,500,000	7,875,000	8,268,750	8,682,188	9,116,297	9,116,297	9,116,297	9,116,297	9,116,297	9,116,297
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությունը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ	6,897,420	5,500,000	5,775,000	6,063,750	6,366,938	6,685,284	6,685,284	6,685,284	6,685,284	6,685,284	6,685,284
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	4,145,074	3,500,000	3,675,000	3,858,750	4,051,688	4,254,272	4,254,272	4,254,272	4,254,272	4,254,272	4,254,272
	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այր թվում	40,375,378	90,879,200	99,625,150	109,245,695	119,828,295	131,469,154	131,469,154	131,469,154	131,469,154	131,469,154	131,469,154
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված վիճաբանությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ	3,416,700	3,419,700	3,419,700	3,419,700	3,419,700	3,419,700	3,419,700	3,419,700	3,419,700	3,419,700	3,419,700
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային կիսնարկների կողմից արանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ	36,958,678	87,459,500	96,205,450	105,825,995	116,408,595	128,049,454	128,049,454	128,049,454	128,049,454	128,049,454	128,049,454
	Վարչական գանձումներ	2,390,416	3,100,000	3,225,000	3,356,250	3,494,063	3,638,766	3,638,766	3,638,766	3,638,766	3,638,766	3,638,766
	Տեղական վճարներ	2,390,416	2,500,000	2,625,000	2,756,250	2,894,063	3,038,766	3,038,766	3,038,766	3,038,766	3,038,766	3,038,766

Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օբյեկտների և կառուցման համար վճարներ	0	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000
Մուտքեր սույժերից, սուգանքներից	1,640,000	1,600,000	1,680,000	1,764,000	1,852,200	1,944,810	1,944,810
Վարչական իրավաստույթների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ	1,640,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000	1,600,000
Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող սույժերից	0	0	0	0	0	0	0
Հնթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0	0	0
Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0	0	0
Այլ եկամուտներ*	36,958,678	0	0	0	0	0	0
Համայնքի գույքին պատճառած վնասների մոխրատուցումից մուտքեր	0	0	0	0	0	0	0
Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	0	0	0	0	0	0	0
Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ	36,958,678	0	0	0	0	0	0